

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo ololetno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V spravi prejemov mesečno K 1-70

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna petlitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . . po 15 v
za dvakrat . . . . . " 13 "
za trikrat . . . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petlitvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izveniški nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Liberalne lamentacije.

Bilje se žalostno glase iz liberalnega tabora. »Dan«, »Jutro« in »Narod«, vsi pojo svoj miserere.

Liberalci so s preosnovno c. kr. kmetijske družbe izgubili zadnji vpliv, ki so ga v deželi še imeli. Ni čuda, da jim gre to k srcu. Eni se hudujejo nad Ribnikarjem, češ, ta neroda vse pokvari. »Gospoda od narodnonapredne stranke, ali je bilo tega potreba? Ali nas morete ugotoviti, da ste, ko ste že davno dobro vedeli, kaj nasprotnik namerava s kmetijsko družbo, res vse storili, da se kranjski deželci vsaj ta padec in s tem padcem vsaj ta sramota onemogoči? Ali ste si to pot, ko ste vedeli, da baje za obstoj in usodo c. kr. kmetijske družbe odločilna ura, izbrali v osebi Ribnikarja pravega moža, ki bi bil zmožen uspešno pogasiti ali vsaj omejiti splošen požar? Ribnikarja na Kranjskem nobena živa duša ne smatra več za resnega. Ribnikar v kljub vsem slabim izkušnjam še vedno jeziki zamenjuje z možgani«, tako apostrofuje narodnonapredno stranko gospod Plut.

Mi pa mislimo, kolikor je Ribnikar naiven, tudi kdo drugi ne bi bil liberalcev rešil poraza v kmetijski družbi. Naše ljudstvo je vendar razumno in vidi, da od liberalne stranke ni pričakovati dela v korist kmetičem stanu. Zato sta dr. Triller in dr. Tavčar položaj čisto pravilno presodila, ko sta se na dan, ko se je bil boj za kmetijsko družbo, odpeljala na Dunaj. Če bi bil šel tudi Ribnikar z njima, bi bil sebi in narodnonapredni stranki prihranil usodopolno blamažo. Ampak ta človek je tako nepopoln, da še danes v svojem »Danu« kmete, ki so dali liberalcem zadnjo brco, po svoji maniri psuje, češ, da »kmetje, ki so bili na obč. zboru kmetijske družbe zbrani, niso bili ljudje, ampak priprosta bitja, kojih možgani niso popolnoma razviti.« Naši ljudje naj si to dobro zapomnijo, kadar bo ta Ribnikar prišel zopet kdaj na deželo kmete za liberalno stranko pridobivati.

»Narod« meni, da bo zdaj liberalna stranka premišljala, ali naj njeni somišljeniki iz kmetijske družbe izstopijo, ali pa naj ostanejo in skušajo podružnice zopet osvojiti. Liberalci lahko

store, kar hočejo, pridobili ne bodo nič. Liberalni nekmetje v družbi sploh nimajo ničesar več iskati, te so kmetje itak vrnili. Liberalnih kmetov, teh pa tako ni za eno pest. Kar je med njimi še količkaj pametnih, iz družbe ne bodo izstopili, ker družba bo odslej še koristnejša in uspešnejša delovala. Sicer pa ne verjamemo, da je sploh kaj pametnih liberalnih kmetov, nespametni pa nam itak nič ne škodujejo. Je vseeno, če so zraven ali ne. V podružnicah c. kr. kmetijske družbe bodo odslej odločevali le razumni možje, ki jim je na srcu interes kmetijstva, ne pa propala liberalna politika. Kar se učiteljev tiče, bodo tudi poslej lahko člani, ako jih kaka podružnica izvoli za načelnike ali če so načelniki kake zadrage in podobno. Seveda je jako dvomljivo, ako bodo kmetje postavili na čelo svojim organizacijam liberalne učitelje.

Ribnikarjevci se zaletujejo tudi v duhovnike in v dr. Lampeta, češ, ta je tudi nekmet. Prvič se velik del duhovništva peča s kmetijo, drugi pa je duhovnik eden tistih, ki so najbolj sposobni kmečke koristi zastopati, ker kmečke želje in potrebe najbolj pozna, dr. Lampe pa je v glavnem odboru kot zastopnik deželnege odbora, ki je tisti faktor, s katerim ima kmetijska družba največ računati. Dr. Lampetovo izvolitev kmetje najbolj navdušeno pozdravljajo, saj vedo, koliko je ravno za prospeh kranjskega kmetijstva storil. Liberalci, ki so hoteli spraviti v družbo veleindustrija in različne inženirje, naj o dr. Lampetu le po molče, da jih ne bo zopet prijel gospod Mihael Plut, ki jim danes pikro očita, da niso postavili kmečkih kandidatov.

Ostalo, kar liberalci zdaj otepajo, je tudi le prazna slama. Boje se za kmetijsko družbo. Ta strah je, sto odveč. Kmetijska družba se bo zdaj temeljito organizirala, da bo resnično kmečko zastopstvo v najtesnejši zvezi z deželo in državo, s čimer se bo še bolj okreplila. Zato naj liberalci ne skrbje za premoženje kmetijske družbe, ki bo bolj varno kakor pri »Glavni posojilnici« ali pa pri »Kočevski« in »Agro-Merkurju«. Občni zbor kmetijske družbe ne daje povoda k nobenemu drugemu premišljevanju kakor k onemu, ki ga danes tako ginja ponavlja »Jutro«: »List za listom pada«, liberalizem se čedalje bolj pogreza in otrasa se ga vse ljudstvo. Kranjski liberalizem je največja sirota, brez ugleda in brez

kredita, zaničevan in zasmehovan. Pokopali so ga lastni grehi, sami smrtni grehi nad našim ljudstvom.

Škandali na puljskem magistratu.

Pulj, 27. februarja.

Kakor smo že poročali, se je javil v ponedeljek mestni blagajnik Tomaž Galante, kateri se je še v petek protivil namestniškemu poverjeniku oddati mestno blagajno, pri tukajšnjem sodišču in priznal deželnosodnemu svetniku Perušiču, da si je v zadnjem času prisvojil in porabil kakšnih 60.000 kron mestnega denarja. Galante je tudi priznal, da ima sokrivce, in sicer mestne uradnike: Bigatta, Privileggi, Quarantota, Juga in Devescovicha. Vsi ti so v Pulju znani kot navdušeni Mazi-nijanci. Privileggi je znan Oberdankov čestilec. On je bil tisti, ki je svoj čas pod notarjem dr. Staničem položil venec na grob Oberdankove matere v imenu puljske iredente kot mestni uradnik. Da se mu radi te protivstrijske demonstracije ni ničesar zgodilo, bo pač le tistemu umevno, kateremu je znano hrepenenje laško-liberalne komore po Italiji. Tudi Devescovich je imel šele zadnje dni posla pri sodiščih radi protidinastičnih izgrediv. Mestni blagajnik Galante pa je bil »persona grata« v laško-liberalnem taboru. Policiji je znan izza časa zadnjih državnoborskih volitev, pri katerih je pridobil dr. Rizziju lepo število glasov. Morda bo tudi v to zadevo prinesla sedanja preiskava kaj luči.

Policija je Galanta in od njega izdane sokrivce v ponedeljek aretovala. Pri vseh aretovancih so se izvršile hišne preiskave, pri katerih se je našlo, kakor se sliši, mnogo obtežilnega materiala. Pozno v večer je policija aretovala tudi vodjo mestnega blagajničnega urada laškega podanika dr. (?) Pesanta. Isti dan je zaplenil vladni komisar tudi vse knjige in račune mestne plinarne in mestnega užitinskega urada. Ves ta ogromni material laško-liberalnega gospodarstva zadnjih let so z vozovi prepeljali na mestni magistrat. Ravnatelj mesta plinarne, kakor se čuje, ni mogoče najti. Župan je strogo navezan na Pulj in se iz istega vzroka, kakor se govori, ne sme ganiti. Vladni komisar je zahteval od c. kr. namestništva v Trstu precejšnje število računskih uradnikov in inženirjev

za nadziranje mestnih naprav. Pričakujejo se še razkritja velikanskih sleparij laško-liberal. komore, ker so bili kakor se sumi, vsi mestni blagajnični uradi v zvezi pri sleparijah. Laška komora je strašno pobita. O protestih proti vladni ukrenitvi je popolnoma utihnila. Interesantno bi bilo zvedeti, kaj je v ponedeljek na Dunaju ministrstvo na dr. Rizzijev in Salattin protest odgovorilo. »Giornalletto« o tem molči. Ze sedaj, ko c. kr. komisar svojega posla še v polnem obsegu niti pričel ni, se vidi, kako upravičen je bil klic opozicije v občinskem svetu po jasnih računih, kateremu se pa župan dr. Varetan nikakor ni hotel odzvati. Teh strašnih posledic bi se bil lahko ognil, da se ni dal voditi izključno le od iredente, katera mu je sedaj izkopala ne ravno časten grob.

Kaj je zakrivil Oražem?

Liberalno časopisje se zadnji čas vedno pogostje bavi z Josipom Oražmom, gerentom občine Moste pri Ljubljani ter mu predbaciva razne lažnjive goljufije. Zato ne bo odveč, ako stvar našim čitateljem nekoliko temeljiteje pojasnimo: V Mostah je gospodoval zadnja leta liberalni občinski odbor pod liberalnim tajnikom Fran Staretom, ki je užival vsestransko zaupanje občinskega odbora. G. Oražem je bil pa drugi svetovalec. Po smrti župana Marčiča je prevzel županstvo Zakotnik kot prvi svetovalec in po njegovi smrti g. Oražem. Oražem je takoj pri prevzetju občinskih poslov videl, da je občinsko gospodarstvo v precejšnjem neredu in da je tajnik Stare faktičen gospodar občinskega premoženja. Zato je pričel pregledovati knjige in našel, da ni vse v redu in zato zahteval, da pregledovalci računov račune pregledajo in urede. Tem povodom je nastal med sedanjim gerentom Oražmom in tedanjo liberalno večino odbora spor, ker ni hotel računov urediti niti odbor, niti pregledovalci računov, vsled česar je g. Oražem poklical deželnega revizorja, ki je račune pregledal in našel, da je bilo občinsko gospodarstvo skrajno porušeno, da je pokojni tajnik, in sicer za časa gospodarstva liberalne večine in liberalnih županov, vpisoval med izdatke neresnične postavke in pa postavke, glede katerih ni nikakih dokazil, da ni vpisaval prejemke, katere je on sam prejemal, da je n. pr. zaračunal za raz-

LISTEK.

Kako se je prevarila Kata.

Spisala Lea Fatur.
(Konec.)

Vsa vas je govorila o tem stricu, vsa vas je čakala napeto, kaj prinese in pove Nežika. Na cesto so hodili otroci, na cesto so pogledovale ženske, če ne prihaja že Venetova mati, ki je peljala kokoši v Zagreb in vzela Nežiko s seboj.

In ko so priropotali prazni kurniki v vas, se je razneslo hitro, da ni Nežike. Venečka je pravila, da je čakala dekleta pri Kranjcu, ko je pa ni bilo ob določenem času, se je odpeljala. Ji je že dobro.

»Kaj ji ne bo dobro«, si je brisala vesela mati potni senci in suho brado v moder pripas, »stric jo je ustavil, stric jo pripelje sam v svojem vozu, vsi skup pridejo. Zagrebška gospoda! Pa pri nas vse tako naštorano . . .«

Sicer ni vedela Vidova sestra ali ima njen brat voziček, pa ker se ji je ravno tako zdelo, je verjela sama sebi, je razlagala vsem sosedom in hitela pospravljati po hiši in okoli hiše. Tiste buče pred skednjem, tista gnojnica

pred hlevom, so ji delale velike preglavice. Mestni človek ni vaje tega, mestni človek misli, da smo nemarni. — Sosedo so jo potolažile: »Na kmetih je pač na kmetih in Vid bo že vedel, kako biva«. Zorko je poskušal zaman ustaviti tok materinih nepotrebnih besed, njeno veselje. Zvenica se ni dala pregovoriti. Zdal se zgodi vse kar ona želi. Stric se razveseli častitega nečaka, in . . . Gledala bo črna teta, pa tudi ona ne more nesti hiše s seboj, tudi ona se potolaži.

Burkije so ji padle iz rok, lonec z bobom se je prevrnil po gorki peči, ko je naznanil otročji krik v mraku, da prihaja Nežika. Peš in sama . . . Mati se je sesedla, ko je stopilo dekletce trudno in zasopljeno v vežo, za njo roj otrok, kup sosed. Zorko je stopil iz izbe, poklical mater in sestro in zaprl vrata. Radovedni otroci so se smulili pod okni in slišali nekaj od zaprtih vrat, od hudobne tete, od bolnega zapuščenega strica, pijanca kočijaža, kume Anke in gospe Muhovičke. Se tisti večer je vedela vsa vas, da bi bila Nežika brez kosila v Zagrebu, da ni neke Anke, da ne bo strica, ne zlate ure, ne stotačič. In jutraj rano so videli Stopičani Zorka in njegovega prijatelja Zvonimira, mater in sestro, odpravljene na pot. Strica hočejo videti, prepri-

čati se hočejo, če ravna huda teta res tako po pasje z onim, ki se je sprl radi nje s svojim sorodstvom in če je potreba, če je res vse, kar je pravila mlekarica — tedaj pokličejo sodnijo na pomoč napram nezvesti ženi. V vrtni ograji je trhla lata, je rekla kuma Anka, skoz njo hodijo otroci na jabelka, skoz njo naj zleze Nežika, pobeži po dvorišču in odpre vrata na cesto. Ko bodo notri, se že pomenijo s teto Kato.

Hola! Nežiki se je posrečilo — vrata so odprta na stečaj — po stopnicah hite nagli koraki. Dekla v kuhinji se ne predrami, ne čujeta ona dva na vrtu, pač jih sliši mrtvoudni — široko se mu odpirajo oči, glava se obrača nemirno — pridejo! Privedel jih je Bog, da poravna Vid v smrtni uri svojo krivico, da vidi drage svojce, da potolaži Savino senco. Pridejo — slava Bogu, ki pošilja tajne sele od dežele do dežele od srca do srca. — Mladenč v talarju, to je Zorko. Dva sta — vendar spozna stric nečaka . . . Srečne oči, ki vidijo utelešen materin up svoje nekdane želje! Novomašnik bo razpel blagoslovljene roke nadenj in bežale bodo sence kesanja, mirno zapre Vid Stopič oko.

Solze, velike in težke drče Vidu v zmušeno brado, ko ga objemljejo sodniki, ko sliši mesto zmiranja vendar enkrat sočutno besedo, ko se zgra-

ža sestra nad nesnago, ki obdaja brata, ko mu obljubuje, da ostanejo vsi pri njem, da mu postrežejo, ga branijo.

Stric, ubogi moj stric, ihti Zorko, baba ti grda, ne boš videla ne solnca ne milosti božje, kolne kuma Anka in Stopička skoči suha in dolga, solze v oči: »Kje je mrha, ki mi je zapodila otroke od strica, jih okradla dedščine in umorila tega dobrega reveža? Grem, privlečem njo in onega sem, za lase jo privlečem . . .«

Mrtvoudni se razburi, maše z roko hoče povedati nekaj, pa nejasno mu grgra iz ust, oni se gledajo obupani, ker ne morejo razumeti reveža. »Ne po njo, kaj ne stric, vi ne marate tetnega krega?« vprašuje Zorko. Vid kima, kaže na vrata, dela z roko znamenje zapiranja. »Vrata zakleniti, da ne pride teta noter,« ugane Nežika. »O kaj se je bojiš brat moj, ne boj se je, mi smo tu,« ga tolaži sestra in joče na žive in mrtve. Vid maha z glavo, kaže s prstom na omaro, na vrh omare. Kaj hoče? Vsi se gledajo. »K—u—č . . .« izjeca Vid. »Ključ,« reče presenečena Stopička. »O ti moj Vid! Nekaj hoče podariti Zorku, ne da bi branila ona . . . Tu je ključ! No vidite, Vid kima. Odprem — kje?« — Vid dvigne dva prsta, Stopička odpre drugi predal, se pomisli: »Srajco hoče, čisto srajco, ker ni drugega v tem

glase 555 K, za lysol 300 K, za Kurjavo 1025 K 17 h, za pisarniške potrebnosti 1012 K 69 h, brez vsakih prilog in računov, kateri zneski so bili očitno nemogoči v tej višini; da ni vpisaval premikov za ženitovanske zglasnice, stavbene takse, za licence in delavske knjižice, da je dohodke, namesto med dohodke, vpisal med stroške itd. Ta preiskava je imela za posledico, da je odstopil odbor in je deželna vlada v sporazumu z deželnim odborom postavila za gerenta g. Josipa Oražma.

Te govorice so prišle med ljudstvo in liberalni agitatorji so z liberalcem lastno zvižajo in lažljivostjo začeli te vesti raznašati, kot bi bil s temi nerednostmi v kaki zvezi gerent Oražem. Nekoga dne je pa zvedel g. Oražem, da je liberalni gostilničar Fran Černe v Mostah govoril o njem, da je že dosti pri občini goljufal. Samoobsebi umevano je bil g. Oražem dolžan svoji osebi in pa tudi svoji stranki nastopiti zoper Čereta sodno pot.

Pri razpravi je skušal toženec Fran Černe najprej tajiti, da ni govoril teh besedi, potem je pa deloma priznal ter se hotel poravnati. Ker je pa g. Oražem zahteval zadoščenje, je k drugi razpravi prišel Černe z zastopnikom, ki je delno priznanje Černetovo popravil, češ, da ni ničesar očitil Oražmu, ampak le kritiziral občinsko upravo ter je za slučaj, da bi se dokazalo očitjanje goljufije, nastopil dokaz resnice.

Iz tega se je razpletla dolga kazenska pravda, tekoma katere je Černe dokazoval: 1. da je Oražem oddal neko občinsko njivo v najem pod roko za 1 K, za katero bi se dobilo najmanj letne najemnine 30 K; 2. da je zidal v zadnjih dveh letih pet hiš, pa ni plačal nobene stavbene takse; 3. da je naročil pri geometru Lisicu parcelacijske načrte za občino ter jih tolikokrat prenašal, da je s tem občino za mnogo oškodoval; 4. da si je g. Oražem opetovano izposodil od nekega Peklaja različne zneske, jih potem še isti ali pa drugi dan vrnil ter da je popolnoma izključeno, da bi bil šel kam drugam po denar, kakor v občinsko blagajno; 5. da je Oražem nalašč dal napraviti napadni volilni imenik ter potem najel dva občana, da sta se pritožila in je bil isti razveljavljen. Dokazovanje je doznalo, da se je dotična njiva oddala Lovro Stojanu vsled sklepa občinskega odbora z dne 7. marca 1911 za letno zakupnino 3 K in da to ni bila nikakoli njiva, ampak kos sveta, kjer se je kopal pesek in preko katerega je vodilo več potov in je moral priča Stojan dotični svet šele kultivirati in nanositi prsti. Dotični svet je približno 10 metrov dolg in 4 do 5 metrov širok. Glede stavbenih taks se je doznalo, da je stavbena taksa od hiše, ki jo je zidal Oražem za časa svojega županstva oziroma gerentstva, plačana in vpisana v blagajniški dnevnik, stavbene takse od hiš, ki jih je pa preje zidal, ko ni bil on voditelj občinskih poslov, pa tajnik Stare kakor tudi nešteto drugih taks ni vpisal. Za to okolnost je ponudil Oražem deset priči, ki so tudi plačale takse, pa plačilo ni bilo v blagajniški knjigi vpisano, katere pa sodišče ni hotelo zaslišati. Glede parcelacijskega načrta je izpovedal geometer Lisec, da je pač naročen tak načrt, da pa še ni izdelan, vsled tega tudi ni mogel biti prenašen in niso mogli nastati občini

vsled teh od Čereta izmišljenih prenašanj nikaki stroški.

Glede izposojevanja denarja pri Peklaju, katerega mu je baje g. Oražem vrnil iz občinske blagajne, ni pričal Peklaj vedel navesti drugega kot to, da je enkrat prišel g. Oražem iz občinske pisarne, ko mu je denar vrnil. Glede volilnih imenikov je pričal Julij Podobnik izpovedal, da je Oražem Ragacija naročil sestaviti volilni imenik ter izrecno pripomnil, naj ga pravilno sestavi, naj ne gleda na nobeno stranko, da se ne bo potem njega napadalo. Priče Kocmur in Karpe sta povedala, da je tajnik Stare brez vednosti Oražma vpisal v tretji razred med reklamacijsko dobo več volilcev, za kar ga je gospod Oražem stavil na odgovor in ga zmerjal. Kocmur in Orehek sta potem napravila iz lastnega nagiba, ne pa vsled Oražmovega poziva, pritožbo, vsled katere je bil volilni imenik razveljavljen.

Nadalje so povedale priče Kocmur, Orehek, Podobnik in Jezeršek, da je blagajna in knjigovodstvo, odkar je gerent Oražem, v najlepšem redu, da se natančno vodijo računi, da se je blagajna opetovano pregledala in se je vse do vinarjev vjemalo.

Razne priče so povedale, da je tajnik Stare eno popoldne pripravil poprečno po 1 K 60 h, izpil tri do deset četrtink vina ali pa pet do osem čajev ter pokadil 10 do 20 svačic ali pa 20 smok. Raznim liberalnim društvom je dajal večje darove itd. Vse to pri svoji borni plači 90 K na mesec.

Seveda so razne priče tudi povedale, kako je ranjki Stare pripovedoval, da Oražem denar iz blagajne jemlje brez pobotnic ter naroča, naj dotične zneske vpiše kot izmišljene izdatke, ter je tudi Kristina Stare, hči ranjkovega tajnika, izpovedala, da je baje pred smrtjo ji naročil, da v blagajni manjka 300 K, katere bo že Oražem vrnil. Vse te govorice ranjkovega tajnika so pa prozorne spričo nerednosti, ki jo je imel ranjki tajnik v svoji blagajni in ako se upošteva, da so vse nerednosti nastale v občinski blagajni že v času županovanja Marenčiča in Zakotnika in da jih je ravno g. Oražem razkril, in sicer še pri življenju ranjkovega tajnika, in tudi od njega zahteval plačilo v občinski blagajni primanjkujočega zneska 61 K 81 h, katerega je ranjki brez ugovora plačal, ne da bi novemu tajniku sporočil o kakem dolgu ali izposilu g. Oražma. Dalje, da je bil Stare pripadnik liberalne večine odbora, ki je bila z Oražmom vedno v najhujšem boju in da je bil Stare sam njegov politični nasprotnik.

Razne priče so potrdile, da je Črne govoril: »Kaj bom Oražma volil? Kaj ni že dosti pri občini goljufal, oziroma pripravil?« oziroma: »Oražma ne bom volil, ker je že zadosti pri občini napravil in goljufal.« Obtoženec Črne sam je pri prvi razpravi priznal, da je rekel, »da Oražma ne bo volil, da bi se to napravilo, kar imajo«. Obdolženčeva žena Marjeta Črne je izpovedala, da je rabil besede: »Oražma ne bom volil, ker je pri občini že dosti napravil« itd.

Prvo sodišče je razsodilo, da se Črne od obtožbe oprosti, češ, da ni očitno njemu samemu goljufije; če bi se pa smatralo, da je rabil te besede, bi to predbacivanje z ozirom na pričevanje Ragacija, Kristine Stare in Peklaja ne bilo neutemeljeno.

Zoper to sodbo se je Oražem pritožil na deželno sodišče, ki je pa prvosodno sodbo potrdilo v bistvu iz istih razlogov ter pridejalo, da je Črne kritiziral le sistem, ne da bi hotel očitati Oražmu goljufijo in da se z ozirom na nesoglasno izpovedbo priče ne ve, katere besede je Črne pravzaprav rabil.

Tako je plačilo sveta. Oražem je bil prvi, ki je v občini Moste začel sploh kaj delati. Pred njim še sejnih zapisnikov niso imeli. Oražem so je zavzel za potrebe občine, začel boj zoper korupcijo, skušal razmere izboljšati in odkril velik nered, ki je vladal v občinskem gospodarstvu. Nered so zakrivali drugi, on ga je dokazal. Trdil se je, svoje moči žrtvoval za blagor občine, in kaj ima sedaj? Za ves trud, za vse dolgotrajno delo, za vse prizadevanje spraviti občino v pravi tir, ima sedaj to, da ima javnost Oražma za krivca, one, ki so res uganjali nepravilnosti, pa za nedolžne. Poštenjaki morajo biti kljub liberalnemu kričanju na raznih shodih napravlili svojo pošteno sodbo.

Davčne predloge v finančnem odseku državnega zbora.

Finančni minister o novih davkih.

V finančnem odseku državnega zbora se vrši debata o davčnih predlogih. Finančni minister vitez Zaleski je opravičeval davčne predloge, češ, da se od zadnje velike davčne reforme pred 15 leti, državi razun davka na vozne listke ni odprl noben nov vir dohodkov. Kdor želi zboljšanje uradnikom, investicije in vodnogospodarskem polju, razširjenje omrežja lokalnih železnic, socialno zavarovanje, zboljšanje obrambne moči države in posebno ljudskih potrebščin, ta mora gledati na to, da se dobi nove davčne vire. Polražaj dežel je tak, da se jim mora nujno pomagati. Obdavčenju piva in žganja stoji nasproti cela vrsta davkov, ki zadenejo v prvi vrsti le posedujoče.

Davek na pivo bi prinesel državi 62 milijonov kron več dohodkov, od teh bi dobila država 5,5 milijonov kron, dežele bi od tega dobile 56 milijonov kron, tako da bi deželam, ako se odračuna dosedanja dohodek dežel od doklad na pivo v znesku 23 milijonov kron, še vedno ostalo 33 milijonov kron.

O davku na žganje je urejeno tako, da državi ostane njen dosedanja dohodek od davka na žganje v znesku 75 milijonov kron, od višjega dohodka v znesku 35,5 milijonov kron, dobi država 8 milijonov, dežele pa 27,5 milijonov kron. Skupno dobé dežele vstevši nakazila iz osebnega dohodninskega davka v znesku okroglo 22 milijonov kron — začetkoma okroglo 127 milijonov kron na leto, ki se pozneje zviša še na 157 milijonov kron. Več torej dobé dežele začetkoma 61 milijonov kron, pozneje 92 milijonov kron, in finančni minister upa, da s tem spravijo dežele svoje deželne finance v red. Minister je opozarjal, da kmečke žgalsnice žganja dobé ugodnosti. Davek na pivo se bo nalaгал po kakovosti piva in bodo tako v prvi vrsti prizadeti imovitejši sloji.

Pri dohodkih 10.000 kron se prične zviševati osebnodohodninski davek. Spodnji sloji pri tem zvišanju ne bodo prizadeti. S tem dobi država sedem milijonov kron na leto več dohodkov. Dalje država dobi še 5,7 milijonov kron od 15-, oziroma 10-odstotnega obdavčenja onih davkoplačevalcev, ki imajo skrbeti samo zase ali

samo še za eno osebo. Minister je zahteval, da ima vlada vpogled v knjige ter je obljubil amnestijo za prejšnja prikrivanja.

Davek na akcije bo zadel tista podjetja, ki delajo z 10-odstotno rentabiliteto. Iz tega upa dobiti vlada 1,4 milijona kron od višjega obdavčenja upravnih svetnikov takih družb pa 1 milijon kron, tako da bi od zvišanega osebnodohodninskega davka dobila vlada okroglo 15 milijonov kron na leto več.

Davek na zapuščine se vpelje po progressivnem tarifu, pri katerih se bodo postavke menjale po tem, koliko zapuščine odpade posamezni osebi. Z malimi zapuščinami se bo jako obzirno postopalo. Šele pri zapuščini 10.000 K začenja polahko nastopajoča progresija preko dosedanjih postavk. Vlada računa, da dobi s tem 10 milijonov kron na leto več.

Reformirajo se zavarovalne pristojbine, kar bo posebno ugodno za manjše zavarovalnice, ker se izpremenje skala-pristojbine v procentualne pristojbine. Zavarovalnine na živino so pod gotovimi pogoji lahko proste. S to reformo dobi država 3,4 milijonov kron več.

Iz zvišanja pristojbin na stave pri dirkah namerava država dobiti na leto 4 milijone kron več.

Od davkov na luksuz je v davčnem odseku v razpravi avtomobilni davek in davek na peneco se vina (50 vin., 1 K in 2 K na steklenico). Iz tega dobi država na leto 1,650.000 kron več.

Država dobi skupno iz teh novih davkov 48,3 milijonov kron na leto več, obdavčenje pa se zviša le za 5 odstotkov sedanjega obdavčenja. Finančni minister je poudarjal, da potrebuje za dotacijo melioracijskega fonda, za dotacijo zaklada za preskrbo stanovanj in za druge zgoraj navedene potrebnosti 100 milijonov kron. Finančni minister pravi, da je mogoče le dvojno: ali dovoliti nove dohodke, ali pa omejiti sedanje izdatke in opustiti vse nove izdatke.

Kakor se vidi, je državi resno na tem, da se deželne finance sanirajo. Morebiti se zadeva še letos uredi in bodo dežele kmalu vstanu razpolagati z večjimi dohodki. Tedaj dobi tudi Kranjska svoj del in liberalcev ne bo treba biti več strah, da »pridemo na kanta«. Na kant je prišel le liberalizem.

Iz Hrvaške.

V Zagrebu je bilo včeraj še precej mirno. Le na poštopju, kjer se nahaja vodstvo ogrske državne železnice, so ponovno razbili okna. Vse demonstrante so aretirali. — »Malim Novinam«, »Novostim« in »Hrvatskim Novostim« je odedignjena pravica kolportaže radi »hujskajočega pisanja«.

Preganjanje zagrebških meščanov. Kakor smo že včeraj poročali, so imeli ugledni meščani, občinski svetniki in zastopniki dijaštva sejo, v kateri odklanjajo vso odgovornost radi izgrediv. Pri tem je bila sprejeta tudi resolucija, ki jo je župan izročil banu in ki se glasi tako-le: »Zbrani so prepričani, da so sedanji razmeri v Zagrebu krive edinole izvanredne odredbe od strani vlade, ki so se počele z razpustom še neotvorjenega sabora, konfiskacijami časopisov in prepovedanjem shodov po deželi.« V nadaljnjem delu resolucije se obsoja postopanje policije. Radi te resolucije so pričeli preganjati meščane, ki so se udeležili sestanka. Pod obtožbo je že radi tega dr. Jambrišak. Vlada upa na ta način zadušiti

predalu razen srajc in nekaj zvezkov, takih kot jih imajo otroci za šolo. Saj je res potreben srajc, pa Kata bo upila, da smo odpirali — nerada vzame prvo srajco ven, jo raztegne. Vid gleda napeto — iz srajce pade zavitek. »S-e-m!« jeca stric. Nežika skoči, mu poda zalepko iz debelega rjavega papirja, zavito v svilen robec, započateno na pet pečatov. Vsi zastanejo! Oporoka! Vidova desnica se trese, vse črte se gibljejo, kaj hoče mrtvoudni? Vid dela znamenja, jeca: »Z-g-a-t!«

»Sežgat jo hoče! O, Ti, Marija, iz svete Kostanjevice, ki si nas pripeljala sem! V sanjah mi je reklo: Pojdi, pa sem vstala, sem rekla... Sveti čudež božji! Nemarnica je tam z drugim — tu ji zgori hiša. Prav. Vsak naj čuva svoje.« Tako govoreč je poiskala Stopička žveplenke in prižgala, predno je mogel pregovoriti Zorko, rdečeglav klinček, ga držala pod zalepko v bratovi roki. Zagorela je, zaplamenela, se zvila in se sesedla v kupček črnokastega pepela. Stopička je pihnila vanj, da je letel raz odeje in rekla: »To je Katino premoženje! Delili bomo — Vid, — ljubi moj brat!« Na kolenih mu je poljubovala roko. Toda Vid maje glavo, odteguje roko, kaže na predal: »Z-e-z-k-e!«

»Zvezke!« ugane Zorko. Mati skoči in potegne kup plavbarvnih iz predala, jih položi Vidu pod roko. Gotovo je kaka stotača notri, si misli. Zorko

in Nežika vzklikata: »Jezus! naši šolski zvezki!«

Vidova trepeča roka otiplje zvezke. Zdi se, da šteje, skrbno, napeto. Zdaj zastane prst na debelejšem zvezku, oko pogleda Zorka, veselo, zmagovito: »Tu!«

Razburjen odpre Zorko zvezek — vsi zakriče: »Še ena!« Ravno tako zalepka, zapечатena na pet pečatov, leži tu. Stric kaže na svileno ruto, na srajco, na omaro in na vrata. »Jezus Ti moj!« se udari Stopička po čelu. »To je prva oporoka — in zdaj jo je treba zaviti in položiti nazaj, da ne bo sumila Kata. Kaj ne stric, zdaj ne bomo delili!«

Vid posluša proti vrtu, bridko se zganejo usta. Za vse bi bilo dovolj — pa ni hotela. — zdaj ne bo ničesar. Skrbno zavija Stopička dragoceno zalepko v robec, v srajco, položi na prejšnji prostor, zaklene in dene ključ na omaro. Senca zadovoljnega usmeva se zaziblje po spačenem licu Vida in izginje v sivi bradi. Vsi vidijo, da je lahko pri duši revežu, vsi ga objemljejo, hvalijo.

Kuma Anka pa opazuje Vida in zdi se ji, da bo preveč vsega tega zanj, da je treba hiteti, da ga ne zasači smrt neumitega, neblagoslovljenega. Junaško se naskloni na okno in zakliče: »Kuma Kata — o!«

»Kakov vrag je v hiši!« se sliši jezen, prestrašen odziv, kakor vihar

prihrumi Kata po stopnicah, se ustavi, premenjuje barve, lovi sapo. Zbezan hiti pogled po navzočih, zastane na smehljajočem moževem obrazu. »Kako — odkod in kdo mi je privlekel te nepoznane goste? Vi, kuma Anka? Vlom v pošteno hišo, čakajte, pokličem redarja...«

»Kličite vraga,« ji odgovori Anka, »samo dajte perilo ven, da preoblečemo siromaka, da sprejme dostojno blagoslov in duhovnika!«

»Kaj se vtikate v mojo hišo! Ven, ven!« besni Kata, pa Stopička skoči k nji: »Ti, kaj si delala z mojim bratom?«

»Redar, redar, tatovi!« vpije Kata, hoče iz sobe na ulico, pa se domisli: Da niso oni... »Ha, tatovi, vrane, ste se zbrali na pojedino, pa ne bo nič, nič! Tu srajca, rjuhe, delajte, kar hočete, dokler pridem z redarjem, da vas pomeče iz hiše,« tako grozeč meče Kata srajce in rjuhe iz predal, si vtakne kradoma zavitek v nedrja, drug zavitek v pripas, se umika strahoma. Zenske bi se bile zakadile za njo. Pa Vid premenjuje barvo, Anka pošepče Zorku...

Pozno zvečer se je vrnila Kata v spremstvu dveh redarjev in njenega Roka. Ves pot je grdila sorodnike svojega moža, ki so prišli, da ukradejo oporoko in denar, ki so vlomili siloma v hišo. Ona pa je nesla oporoko na varan kraj, na sodnijo in dobila dovolje-

nje od sodnika, da vzame redarje, ki se uverijo o tem, kar se godi v njeni hiši. Na potu od sodnije se je sestala Kata z Rokom, in redarja in ona dva so pili in se veselili, kajti Kata je bila radodarna glede pijače in danes je imela ves svoj denar, nekaj sto forintov, pri sebi. Izkupila je denar za vino, naj gre za vino. Tako so prišli vsi veseli, pozno na večer. Gruča ljudi pred hišo, svit, ki je prihajal od stopnic na odprta vežna vrata, je streznil mahoma vse štiri. Kata je zdirljala po stopnicah in zastala: Obrat, čeden, leži Vid med gorčični svečami, smehljaj ravno tisti, s katerim jo je gledal, ko je bežala z oporoko iz hiše, mu je ostal na čelu in ustih. Tedaj prime Kato nek strah... Slovesni in resni stoje sorodniki okrog mrtvega, ne mislijo se umakniti redarstvu, kakor gospodarji stoje tu, kakor sodniki jo merijo, strogo in vendar pomilovaje. Kaj se je zgodilo med mrtvim in njimi? Črna slutnja ji prevzame dušo: Sodnik bo odprl možovo oporoko... In drugo, vse drugo bo v nji, kot je bilo tedaj, ko jo je zavila in položila ona... Začaral je novomašnik. Pa ne bi mu veljal čar, da ne bi bilo njene krivice. In Rok jo zapusti, ko vidi, da ne bo brezskrbnega pitja pri nji, ponižana bo morala prositi milosti sovražene nečake... In ko so oporoko odprli, je Kata videla zapisano belo na črnem to, kar je slutilo nieno krivde težko srce,

gibanje med meščanstvom. Ali z ali brez uspeha, bo pokazala bodočnost.

Demonstracije. Poleg že včeraj omejenih protestnih shodov se je vršil tudi shod v Splitu. Po shodu so se vršile demonstracije. Demonstranti so zažgali veliko mažarsko zastavo. Zastavonoša in pet drugih oseb je aretiranih. — Mažarsko zastavo so zažgali tudi v Kaštelih v Dalmaciji, kjer so bile istotako demonstracije za neodvisnost Hrvaške. — V Osijeku so naenkrat po večerni predstavi v gledališču izbruhnile protimažarske demonstracije. Množica se je mirno razšla na poziv policije. — K demonstracijam v Mostaru se poroča, da je bila tam med drugimi aretirana tudi neka gospodična Simun. Množica se je pa navalila pred zapore in izsilila, da so jo morali izpustiti. Srbi so se demonstracij vzdržali. Demonstranti 4 do 5 tisoč po številu, so v znak mržnje do Ogrske zažgali veliko mažarsko zastavo.

Bosanski pravaši — edini. Kakor znano se je na zadnjem shodu pravašev v Zagrebu posrečilo doseči sporazum med »Udruge« in »Zajednico«. Kot pogoj sporazuma je stavila »Zajednica« predlog, da nadškof Stadler prekliche interdikt nad »Zajednico«, radi katerega niso smeli biti duhovniki člani iste. Najnovejša številka škofijskega lista »Vrhbosna« prinaša popoln preklic dotičnega interdikta. Popolno združenje se izvrši 5. marca.

Kaznovane demonstrantke. Ker so učenke osmega razreda gospodinjske šole demonstrirale proti banu, jih je hotela voditeljica zavoda prisiliti, da bi šle prosit bana odpuščanja. Učenke so pa ostale solidarne in to odločno odklonile. Vsled tega je bil cel razred kaznovan na 16 ur karcerja.

Proti ogrskim parnikom. V Kaštelu so Hrvati izgnali iz luke mažarski parnik »Brasso«.

Odkritja urednika Peršića. Urednik »Hrvatske«, Peršić, objavlja članek, iz katerega je razvidno, da se je policija sporazumela z nekaterimi, mogoče najetimi demonstranti in da je pričela potem udrihati po gledalcih, samo da izzove ekscenze. Vsled tega odkritja poziva »Obzor« meščane, naj ohranijo mirno kri in naj se ne pusté zapeljati po nastopih policije. Obračun naj pride ob volitvah.

Italijansko-turška vojska.

Bombardiranje Beirut.

Izrednemu vojnemu navdušenju Italijanov, ki se je pokazalo prejšnji teden ob otvoritvi italijanske poslanske zbornice, je kmalu sledila akcija italijanskih bojnih ladij ob sirski obali, ki more imeti ne samo za tamkaj biva-joče Italijane resne posledice, temveč

škrih bojnih ladij v Bajrutu pred pretekom dovoljenega roka, vzele vevlasti dobrohotno na znanje. Francoski poslanik v Rimu je bil že pred tem korakom Turške pooblaščen, da opozori na omenjeno dejstvo italijansko vlado.

Izgnani Italijani.

Turško časopisje zahteva, naj se povsod iz Turške izženejo italijanski podaniki. V Bajrutu je dne 26. t. m. 4000 oseb demonstriralo pred konakom proti Italiji ter zahtevalo, naj se vsi Italijani takoj izženejo. O enakih demonstracijah prihajajo poročila iz cele Anatolije. Iz Libanona je došlo v Bajrut 1500 deloma oboroženih mož, ki hočejo iti v boj za izlam. — Turška vlada in nemško poslanstvo v Carigradu se pogajata, kako naj bi se nadalje gradila bagdaška železnica, ako se izžene tudi nenadomestljive italijanske delavce. Bržkone bodo pogajanja dovedla do ugodnega uspeha z ozirom na veliko kulturno važnost podjetja in ker turška vlada vedno bolj uvideva, da se mnogo tisočev Italijanov v Siriji in Palestini ne more izgnati pred 15 dnevi.

Izjava porte.

Iz Carigrada poročajo, da je porta naročila svojim poslanikom, naj izjavijo vevlastem na kategoričen način, da je vsak sporazum o miru na podlagi italijanskega aneksijskega dekreta nemogoč.

Izjava italijanskega mornariškega ministra.

Italijanski mornariški minister je v senatski zbornici poročal o italijanski akciji pred Bajrutom. Minister je dejal, da je ta akcija zadela na nepričakovane težkoče, ker je obstojala pri bombardiranju nevarnost, da se vsled nevelikega pristanišča poškodujejo tudi nevtralne ladje in ob pristanišču ležeča poslopja. Akcija pa se je kljub temu izvedla na odločen in popolnoma pravičen način, zaradi česar je minister pohvalil admirala, poveljnika in moštvo bojnih ladij »Garibaldi« in »Ferruccio«. Tudi v poslanski zbornici je enako poročal italijanski vojni minister o tej akciji.

Italijanska bojna ladja ustavila nemški parnik.

Iz Carigrada poročajo: Pred Mersino je priplula neka italijanska bojna ladja ter odposlala čoln v pristanišče, da pregleda papirje nekega vsidranega nemškega parnika. Italijanska bojna ladja je nato odplula dalje.

Dogodki v Tripolisu.

Turško vojno ministrstvo je dobilo iz Tripolisa poročilo, da so dne 23. t. m.

že v prihodnjih dneh novo gibanje na tripoliških bojiščih, prinašamo sliko sedanjega višjega poveljnika Turkov in Arabcev v Tripolisu, polkovnika Mešat beja, ki je eden najbolj zmognih mlado-turških častnikov in ki je bil poslan v Tripolis z obširnimi pooblastili.

Delavsko gibanje na Angleškem.

Medtem ko posreduje angleška vlada med lastniki premogovnikov in rudarji, si ministrstva kakor tudi angleška admiraliteta nabavljajo na tihem velike zaloge premoga. Napolnje-na niso le velika skladišča v Portsmouthu, temveč se napravljajo tudi na vseh važnejših obrežnih točkah provizorična skladišča, pred katerimi odlagajo ladje noč in dan črno robo. Da bi se v slučaju stavke vzdržal tramvajski promet in električna razsvetljava, je tudi londonski upravni svet sklenil nabaviti si zaloge premoga. Večje železniške družbe mislijo že na zmanjšanje osobja, ker ne bodo moge vzdržati dosedanjega prometa, medtem ko so plinarne in elektrarne v srečnem položaju, da so preskrbljene s premogom vsaj za dva meseca. Najbolj bodo prizadeti vsled stavke mali trgovci in zasebniki, katerih zaloga premoga bo zadostovala komaj za tri dni. Vsled nenadoma naraslih cen premoga sja hišne gospodinjice niso mogle preskrbeti zalog. Cene premoga so se podvojile. Kakor se vidi, so imeli doslej od stavke dobiček samo podjetniki.

V leku včerašnjega dne se je vršila v Londonu nacionalna konferenca združenih rudarjev, ki je soglasno sklenila, da prisostvujejo vsi delegati konferenci v zunanjem uradu, kjer naj govorniki predsednik kakor tudi podpredsednik v imenu zveze rudarjev. Nato se je zborovanje prekinilo do konference v zunanjem uradu. Na dan 1. marca pričakovana splošna stavka angleških premogarjev zna povzročiti splošno katastrofo v gospodarskem življenju. Ako izbruhne stavka, bodo cene premoga nedogledno poskočile. »Times« pišejo, da imajo angleški rudarji 43 milijonov stakovnega sklada. Ta ogromni bojni sklad angleških rudarskih organizacij omogoči stavko za štiri tedne in ta čas bo zadostoval, da pride nad angleško gospodarsko življenje silna katastrofa.

GLASBA.

Sa'tnerjev oratorij »Vnebovzeje« v dneh 13., 14. in 17. marca t. l. Velika glasbena nadarjenost slovenskega naroda, ki se je kazala v stoletjih v lepi, preprosti slovenski narodni pesmi, se je začela dvigati v zadnjih desetletjih zbog temeljitega in sistema ičnega gojenja glasbe — kot umetnost — v reprodukcijah slovenskih skladateljev, z izvirnim Sa'tnerjevim delom pa je dosegla najresnejši višek. O znamenitem delu bomo še obširneje poročali.

Izpred sodišča.

IZPRED LJUBLJANSKEGA POROTNEGA SODIŠČA.

Mo'ena plesna veselica. Zaradi hudodelstva uboja se je moral zagovarjati že predkaznovani Janez Šilar, 29 let, stari delavec v Zgornjih Bitnjah. Obdolženec pravi, da mu je oče umrl, da ima živih 6 bratov in eno sestro, med tem ko je bil eden njegovih bratov ubit. V Vindišarjevi goslini v Srednjih Bitnjah je bila dne 4. svečana t. l. zvečer plesna veselica, katere se je udeležilo več fantov iz Zgornjega in Srednjega Bitnja, ki so se nekako postrani gledali. Okoli 10. ure zvečer so se pričeli fantje v gosliniški sobi sumljivo sem in tja prerivati in vse je kazalo, da pride do pretepa. Najbolj oblastno se je obnašal obdolženec Janez Šilar, ki je z odprtim nožem oborožen v sredi sobe stal in izzival. Da bi zabranil pretep, je pristopil nečak krčmarice Ivan Zihlerl, sin posestnika in mlinarja iz Spodnjih Bitenj, ki je na glasu kot marljiv in miroljuben mladenič, sopil pred fante, jih skušal pomiriti ter tepež preprečiti. Tedaj pa je stopil obdolženec proti njemu in ga sunil s tako silo v trebuh z nožem, da mu je predrl trebušno mrežo in črevo. Vsled te smrtonesne poškodbe je bila vauka zdravniška pomoč brez pomena, kajti nastalo je gnojno vnetje podtrebušnice in je moral vsled tega mladi fant dva dni po tem dogodku umreti. Pred svojo smrtjo je bil še Zihlerl pod prisego zaslišan in je odločno izpovedal, da je kriv njegove smrti edino le obdolženec. Šilar je spočetka svojo krivdo tajil, ko je pa izvedel o Zihlerlovem zaslišanju, ki ga je kot storilca označil, je svoje dejanje priznal, kakor tudi da ga je v jezi z nožem v trebuh sunil, katerega je po pretepu

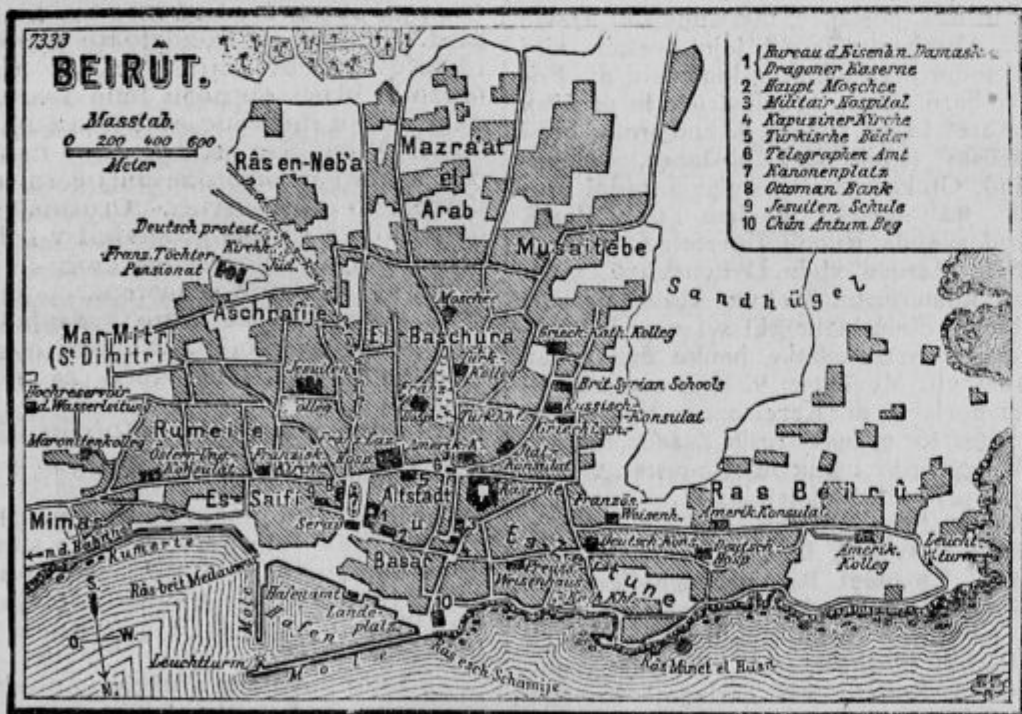
tik stene domače hiše k nekim deskam zagnal. Šilar je bil obsojen na dve in pol leta težke ječe s posom vsako četrtle je in temnico vakega 4 februarja.

Dnevne novice.

+ Izjava. V številki 189 »Slovenca« z dne 19. avgusta 1911 je bil na strani 6. pod zaglavjem »Savinjska dolina« objavljen dopis, v katerem se gg. Franjo Robleku, veleposestniku v Zalcu, Josipu Sirca, veleposestniku in županu v Zalcu, Edvardu Kučeku, posestniku v Zalcu in Antonu Cvenkelu, veletržcu v St. Petru očita, da so kot prekupci hmelja goljufali hmeljarje, jih izkoriščali, da se kot nenasične pijavke mastijo z dobičkom in vodijo ljudi v gospodarski prepad. Izjavljamo lojalno, da je uredništvo priobčilo ta dopis vsled napačnih informacij, vsled česar preključemo vsebino istega kot neresnično ter dajemo s tem gg. Franjo Robleku, Josipu Sirca, Edvardu Kučeku in Antonu Cvenkelu primerno zadoščenje. Z ozirom na to izjavo in izvansodno poravnavo zadeve so zasebni obtožitelji gg. Franjo Roblek, Josip Sirca, Edvard Kuček in Anton Cvenkel, po svojem zastopniku umaknili svojo obtožbo proti našemu g. odgovornemu uredniku, vsled česar je na danes do-ločena porotna obravnava proti našemu odgovornemu redniku odpadla. — Uredništvo »Slovenca«.

+ Si bomo zapomnili. Glasom »Slovenskega Naroda« je dejal poslanec Ljubljane, dr. Ravnikar, na shodu v Mostah sledeče: »Gospodarstvo S. L. S. se kaže jasno v delu deželnega zbora in vsak, ki vidi, kako obravnava deželni zbor važne zadeve, si lahko napravi svojo sodbo o tem gospodarstvu. Mislim, da niso več daleč oni časi, ko se bo izpolnila beseda dr. Trillerja, da niso daleč časi, ko bi bil vsak trgovec primoran ob takem gospodarstvu nesti svoje ključke na sodnijo. Deželne doklade bodo v kratkem času priskočile še za to vsoto, ki jo imamo danes in vsak davkoplačevalec bo moral plačati po 80 odstotkov deželnih doklad. Sklicujejo se na ceste, ki so jih napravili, in sklicujejo se na vodne sile, ki so jih kupili na Gorenjskem. To bi bilo vse lepo, če bi vedeli odkod jemati denar, in če bi vedeli, ali se jim bo podjetje posrečilo. Bojim se pa, da bodo čez deset let sami krvavo občutili, kako nespametno so gospodarili.« — Dr. Ravnikar je s tem dosegel višek na polju liberalne demagogije. Mi se v to več ne bomo delj spuščali, samo to povemo, da bo vsled liberalnega gospodarstva v »Glavni« in pri »Kočevski« ter pri »Agro-Merkurju« še marsikateri trgovec, obrtnik in kmet res primoran svoj ključke na sodnijo nesti. Vsled deželnega gospodarstva pa, ki je ugodno in ki se bo še bolj povzdignilo, ko dobi dežela po državni davčni reformi, ki se morebiti še letos izpelje, večje dohodke, ne bo prišel nihče na kant in tudi 80 odstotnih doklad, ki bi jih liberalci našemu kmetu radi napravili ne bo treba. Toda čemu se prerokati z ljudmi, ki vedoma govore to o čemer so sami prepričani, da ne odgovarja dejstvom? Pribijemo le to, da zabavlja na ta način zoper deželo poslanec tistega mesta, kojega župan išče ravno zdaj pri poslancih S. L. S. podpore, da bi se spravilo v red grozeče vprašanje državne obrtne šole in žalostnih ljubljanskih financ sploh! Ravnikar bo ta svoj napad še obžaloval!

+ G. dr. Ravnikar je tako dolgočasen in splošno tako malo nevaren človek, da se z njim kolikor mogoče malo pečamo. Ampak če bo ta sicer malo pomembni mož stresal take, kakor jih je preteklo nedeljo na shodu v Mostah, si ga bomo morali, češče ali nečes, malo bolj ogledati. Mož meni, da bo kadaver kranjskega liberalizma oživil s tem, če ponavlja fraze, ki jih je v svoji mladosti premleval že dr. Tavčar, seveda nekoliko bolj duhovito, kakor jih ta zaspani gospod. Dejal je v Mostah: »Glede vere smo si vsi s socialnimi demokrati edini, da je vera zasebna stvar človeka. Ravno iz naših vrst pa se je vedno zgodilo, da smo morali mi braniti vero pred onimi, ki jo uče in so jo napisali na svoj prapor. Ravno mi smo morali braniti vero, ker so jo oni vlačili v blato, če so izrabljali spovednico in leco. In nič ni tako brezčastnega, kakor da so izpostavljali celo najsvetejše za zmago klerikalnega kandidata, kakor se je pri nas zgodilo in se še godi.« — Ali ste slišali svetnika? Ravno on je tisti, ki brani sveto katoliško vero, on, Ravnikar, ki je v državnem zboru glasoval proti katoliškemu značaju zakona, za razporoko! On dobro ve, da je dotični Malikov predlog naravnost naperjen proti veri in katoliški cerkvi, da je cerkev take zakonodavne

tudi za vse Evropece v maloazijskih turških pokrajinah. Italijanske bojne ladje so došle pred Bajrut, glavno pristaniško mesto v Siriji, potopile dve mali turški bojni ladji ter bombardirale pri tem tudi del mesta. Ta napad je zbudil med bajrutskim prebivalstvom paniko in srd, in bi gotovo prišlo do klanja kristjanov, ako ne bi posredoval turški vali z umestnimi odredbami. Pustil je poklicati nato tudi iz Damaska tri eskadrene kaverije. O teh dogodkih smo že poročali. Naša slika kaže mesto, ki šteje 130.000 prebivalcev, med njimi več tisoč Evropejcev, in ki se je v zadnjih letih zelo povzdignilo. Bajrut ima večje število evropskih šol in učnih zavodov ter dobiva vedno bolj mednarodni značaj. Bajrut nima nikakih utrdb ter je prosto pristaniško mesto. Zaradi tega je tembolj neumestno napad italijanske mornarice. Bombardiranje Bajruta bržkone ne bo pomagalo, da bi se Turška prej udala ali pa, da bi zadobilo italijansko početje v Tripolisu več simpatij med svetom.

Protest porte.

Carigradski listi poročajo, da so protest porte zaradi bombardiranja tur-

poizkušali štirje italijanski bataljoni, oddelek kaverije in tri baterije artilerije zavzeti Zanzur. Italijani pa so se morali pred Turki in Arabci umakniti. Na turški strani sta bila dva moža ranjena. Italijanske izgube niso znane.

Poveljnik Turkov v Tripolisu.

Ko se vrne General Caneva iz Rima na bojišče, bodo začele bržkone italijan-

Polkovnik Mešat-bej.

ske čete prodirati v notranjost Tripolisa. Ker se bo torej vsled tega pričelo

poizkuse vedno obsojala kot naperjene proti dogmi in si kljub temu upa proglasiti se za branitelja katoliške vere! Kako naj tako postopanje označimo, g. dr. Ravnikar? Kar se pa Najsvetejšega tiče, je to stvar, ki kakega Ravnikarja absolutno nič ne briga, ampak to je stvar cerkve. Ljudje, ki proglašajo vero za zasebno stvar, se s tem postavijo sami izven cerkve in nimajo zato v cerkvenih stvareh nič govoriti. Sicer pa je liberalna bajka, da se Najsvetejši izpostavlja v zgolj »politične namene«. Če se Najsvetejši izpostavlja, se vedno le ob prilikah, ki imajo verski značaj. In da povemo dr. Ravnikarju čisto odkrito, so za katoličane volitve v gotovih okoliščinah tudi verskega pomena. Katoličanom namreč ne more biti vseeno, ali se izvolijo v parlament, ki glasujejo za razporoko ali pa moške, ki branijo sakramentalni značaj zakona, versko šolo itd. Če dr. Ravnikar tega ne kapira, naj pa rajši molči, če ne, se utegne zgoditi, da postane drugi Ribnikar.

Čemu se pa ti vtikajo? Glasilo socialne demokracije »Zarja« se tudi peča z občinim zborom c. kr. kmetijske družbe in se seveda nad S. L. S. vsaja. Socialne demokrate pa c. kr. kmetijska družba absolutno nič ne briga. C. kr. kmetijska družba je stanovsko zastopstvo kranjskih kmetovalcev, pri katerih socialni demokrati nimajo ničesar iskati. Mi se tudi ne vtikamo v različne strokovne organizacije naših sodrugov, dasi se o njih dosti zanimivega sliši. Ljudje, ki hočejo varstveno carino za kmetijske izdelke odpraviti, odpreti mejo tuji živini in mesu in tako samostojnega kmeta izpremeniti v proletarca, niso poklicani vmešavati se v zadeve družbe, katere namen je kranjsko kmetovalstvo ščititi in povzdigniti. Socialnodemokratski redakterji naj zato svojo modrost nad drugimi stvarmi stresajo, ki so jim bližje. Le črevlje sodi naj kopitar!

Konzul Schwegel bolan. Naš odlični rojak in rodoljub konzul Ivan Schwegel je na Bavarskem nevarno zbolel za legarjem. Njegov položaj je bil tako nevaren, da so ga že prevideli. K sreči se je potem položaj zboljšal in po zadnjih poročilih je bolnik že izven nevarnosti. — Iz srca želimo, da vrli rodoljub kmalu popolnoma okreva.

Grozno hudodelstvo so učinile zadnje »Dolenjske Novice«, ki jim je preskrbelo po preteku 30 let v terek zvečer nenavaden obisk. Prinesle so članek »Pod svobodnim solncem«, ki razkriva vzorno napredno gospodarstvo liberalnega občinskega odbora. G. župan in gotovi krogi, ki jih on pod firmo karitativnega dela vodi, so se čutili tako prizadeti, da so skušali svojo onemoglo jezo izliti nad piscem tega članka. Poslali so nad upravništvo in uredništvo sodno komisijo, ki naj bi poiskala oni usodepolni rokopol, kateri je povzročil toliko razburjenosti v liberalnem taboru. Ob solnčnem zatonu pokazal se je najprej v upravništvu preiskovalni sodnik v spremstvu pisarja odvetnikovega namestnika ter sodnega sluga, da bi dobili oni pregrešni rokopol. V rezervi so imeli še mestnega ključavničarja z rešto vitrihov, ki naj bi s silo prodrli v najskrivnejše tajnosti »upravnštva in uredništva«, kar se pa seveda ni dovolilo. Po brezuspešnem trudu v upravništvu je šla vsa komisija v kapitelj nad g. urednika, ki ga pa slučajno ni bilo doma. Zato so z velikanskimi pečati zapečatili njegovo stanovanje in ga s tem spravili v neprijeten položaj, da bi moral delati pokoro za tuj greh pod milim nebom. Okolu devete ure zvečer ga je srečno preiskovalni sodnik odvezal tega greha in mu odprl stanovanje ter ga pustil vanj po dolgem brezuspešnem iskanju rokopolisa. Novo mesto ima torej zopet eno blamažo več, v katero jo je spravil pod svobodnim solncem slavno vladajoči župan.

Krasne razglednice »Slovenske Straže« za Veliko noč. »Slovenska Straža« založi za Veliko noč zopet dve krasni velikonočni razglednici, umetniško delo akademičnega slikarja Vavpotiča. Razglednici bodeta še lepši, kot sta bili razglednici za Božič in Novo leto: ena bo predstavljala domač običaj na Veliko noč, ena pa bo izdelana na verz dr. J. A. N. E. v. K. r. e. k. a, katerega je podaril dr. K. r. e. k. a. »Straža« za Veliko noč. Opozorjamo že sedaj vse prijatelje slovenske umetnosti na te umetniške velikonočne razglednice. Naročila naj se takoj na dopisnicah naslavlja na pisarno »Slovenske Straže« v Ljubljani. Prodajalci dobe znaten popust.

Umrla je v Gorici baronica Ada Löhrneisen. Pred kratkim je določila 200.000 K v prid zapuščenim otrokom v Gorici. Baronica je bila velika dobrotnica revnih.

Samoumor v kopelji. Pod tem naslovom smo priobčili vest, da so na-

šli v gorški mestni kopalnici v vodi utopljeno neznano gospo. Sedaj so jo identificirali za 60letno Marijo Goldnerkreuz, stanujočo na trgu sv. Antona. Imela je več časa srčno bolezen.

Slabi uspehi na goriški gimnaziji. K tej notici smo dobili od druge strani sledeče poročilo: »V Vašem listu »Slovenec« z dne 20. t. m. je notica »Slabi uspehi na goriški gimnaziji«, v kateri se vali vsa krivda radi padlih dijakov v slovenskem oddelku 7. in 8. razreda tukajšnje gimnazije na preveliko strogost »dotičnega« profesorja matematike. Matematiko poučuje dotični prof. Pavlin v I. f. II. d. VII. b in VIII. b. V I. f. je bilo izmed 71 redov iz matematike 8 dvojok, torej okoli 13 odstotkov, v II. d. je izmed 44 redov 9 dvojok, torej 20 odstotkov, v VII. b. izmed 32 redov 6 dvojok, torej 19 odstotkov, in v VIII. b. izmed 29 redov 6 dvojok, torej manj kakor 21 odstotkov. Skupno je bilo torej izmed 176 redov iz matematike 29 dvojok, kar da le nekaj nad 16 odstotkov, kar je popolnoma normalno in v sred. Šoli nekaj čisto navadnega. Pač pa je nekoliko čudno, da je padlo v obeh najvišjih slovenskih razredih 18 dijakov, v obeh italijanskih pa menda samo 1. Razlogov je pa več in ne samo matematika. Prvič je bilo v I. tečaju v omenjenih slovenskih razredih 32 + 30 = 62. v italijanskih pa samo 22 + 23 = 45 dijakov. Drugič je v teh 45 dijakih približno 10 Nemcev, vsi iz boljših družin, pod skrbnim nadzorstvom ter z vsemi pripomočki. Tretjič se mora žalibog konstatirati, da so Nemci in Italijani — ker večinoma pri stariših — povprečno dosti bolj nadzirani in dosti bolj pridni, kakor pa Slovenci ter so večinoma iz okolice ter pri tujih ljudeh na stanovanju. Ravnotako so v splošnem za matematiko Italijani in Nemci nekoliko bolj nadarjeni kakor Slovenci, iz jezikov je pa narobe. Potem so povzročili razliko med 18 in 1 — čeravno v nekoliko manjši meri — tudi drugi predmeti in ne izključno matematika. Da stoji pa med temi predmeti na prvem mestu matematika, mora biti vsakemu pedagogu umljivo, saj je v višjih razredih matematika najtežji predmet, naravno pade torej tukaj največ dijakov.« — Po tem poročilu posnemamo, da je bil naš prvi dopisnik v zmoti, ker je pisal v dotični notici, »da ve pozitivno, da mnogo dijakov ni zaslužilo dvojke«, in hotel s tem na g. dr. J. Pavlina vso krivdo zvaliti. V toliko torej dopis lojalno popravljamo.

Tečaj za kalkulacijo za mizarje v št. Vidu priredi »Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem.« Tečaj bo trajal kakih šest tednov in se bo začel začetkom meseca marca. Poučeval bo strokovni učitelj »Državne obrtne šole« gospod Josip Tratnik ob nedeljah od 12. do 2. ure popoldne in četrtek od pol 5. do 7. ure zvečer. V tečaju se bo podučevalo izključno kalkulacijo, ki jo rabijo mizarji pri svojih delih. Sprejmejo se v tečaj predvsem mojstri in pomočniki kolikor bode pripuščal prostor. Za sprejem naj se zglašijo v zavodni pisarni v Ljubljani na Dunajski cesti št. 22 ali pa pri načelniku »Mizarške zadrage« v št. Vidu g. A. Kregarju.

Zrakoplovi nad Gorico. V terek dne 27. t. m. so se dvignili nad Gorico trije vojaški zrakoplovi. Manevrirali so največ okrog Sv. Gore, kjer je vojaštvo imelo vaje. Dva sta se kmalu vrnila na Rojce, tretji pa je ostal dolgo v zraku.

Promocija. G. Fr. Jerš, gimnaz. učitelj v št. Vidu, ki je začetkom januarja izvršil vse rigorozne, je bil dne 28. t. m. v slavnostni dvorani dunajskega vseučilišča promoviran doktorjem filozofije.

Samoumor. V Velikem Repnu pri Opčinah se je obesil 36 letni fant Ivan Milič. Vzrok: Neredno življenje!

Umrl je v ponedeljek v Gorici g. Ivan Mozetič, brat znanih zidarskih mojstrov. Star je bil 54 let. Vnelo se mu je slepo črevo. Operacija je bila prepozna. Pokopljejo ga v sredo popoldne v št. Andrežu. Zapušča vdovo z osmimi hčerami in enim sinom.

V konkurz je prišel v Gorici laški trgovec v Raštelju Oto Krainer. V Gorici so trgovske razmere sploh zelo slabe.

Novi tolminski brigadir. Za poveljnika novoustanovljene v Tolminu nameščene infanterijske brigade je imenovan poveljnik 18. infanterijskega polka polkovnik Gustav pl. Malzer.

Zakon o novi uredbi in odkupu urejenih pravic drvarjenja, paše in dobivanja gozdnih pridelkov ter o zavarovanju pravic gozdnih upravičencev z dne 11. majnika 1911, dež. zak. št. 2 iz leta 1912 in izvršilni ukaz k istemu z dne 9. januarja 1912, dež. zak. št. 3 sta izšla v II. kosu deželnega zakonika — izdanega dne 10. februarja t. l. — ter stopita z 25. februarjem t. l. v veljavno moč.

Suplentsko mesto je razpisano za zgodovino in zemljepis s slovenskim in nemškim učnim jezikom na državni realki v Idriji.

Kmetijska razstava na Dunaju. Niževavstirska kmetijska družba je sklenila prirediti spomladi leta 1913. veliko kmetijsko razstavo na Dunaju, na kateri bi bile razstavljene vse vrste domače živine, poljedelski stroji in sploh vse, kar spada v kmetijsko stroko. Konferenca predsednikov avstrijskih deželnih kulturnih svetov in kmetijskih družb se je izrekla v principu za to, da se prireajo perijodično se ponavljajoče državne kmetijske razstave menjače v raznih mestih avstrijskih kronovin. Kmetijska razstava na Dunaju se je nameravala prirediti že v jeseni leta 1912., a so jo preložili vsled točasnih neugodnih veterinarskih razmer na prihodnje leto. Dunajska razstava se bo vršila poleg rotunde. Od leta 1898. ni bilo nobene kmetijske razstave.

V hipni blaznosti je Jožef Sajovic, posestnik v Visokem, svojo ženo Ivano Sajovic pretepel. Vrgel jo je ob tla ter jo v život osuval in tako težko poškodoval, zlasti na levi roki, da je morala v bolnišnici iskati zdravniške pomoči.

Samomor mornarja. V Pulju se je ustrelil v nekem parku Ivan Pluske, mornar vojne ladje »Nadvojvoda Ferdinand Max«.

NOVOIMENOVANI ČLANI GOSPOSKE ZBORNICE.

Z Dunaja poročajo, da so bili imenovani v gosposko zbornico: A. kot d e d n i člani: 1. tajni svetnik, deželni maršal v Galiciji, veleposestnik dr. Stanislav grof Badeni; 2. komornik, veleposestnik Franc grof Colloredo-Mannsfeld; 3. komornik, veleposestnik Rudolf grof Czernin; 4. tajni svetnik in komornik, dež. poslanec, veleposestnik Ivan grof Dobržensky; 5. tajni svetnik in komornik, fml. v pok., veleposestnik Vaclav baron Kotz pl. Dobrž; 6. tajni svetnik in komornik, general kavalrije v pok., veleposestnik Henrik grof Lamberg; 7. komornik, ritmojster v pok., dež. poslanec, veleposestnik Jurij baron Locatelli pl. Eulenburg in Schönfeld; 8. tajni svetnik, ritmojster v pok., dež. odbornik v Šleziji, veleposestnik Zdenko grof Sedlnitzky-Odrowas; 9. komornik, veleposestnik Franc Jožef grof pl. Seilern in Aspang; 10. tajni svetnik in komornik, moravski deželni glavar, veleposestnik Oton grof Serényi pl. Kis-Serényi; 11. komornik, ritmojster v pok., veleposestnik Hugon knez Windisch-Graetz; 12. komornik, ritmojster v pok., veleposestnik Viljem grof Wurmbrand-Stuppach. — B. Kot d o s m r t n i člani: 1. tajni svetnik, drž. in dež. poslanec, bivši minister David vitez Abrahamowicz; 2. tajni svetnik, višji dež. sodni predsednik v Inomostu dr. Friderik baron Call; 3. industrijec in graščak dr. Karel baron Chiari; 4. komornik, bivši legacijski tajnik, dež. poslanec, veleposestnik Otokar grof Czernin; 5. redni profesor na nemški tehnični šoli v Pragi, dvorni svetnik Rudolf Doerfel; 6. veleposestnik Marijan vitez Dydyński; 7. veletržec, komercialni svetnik Alfred Escher; 8. tajni svetnik, sekcijski šef v p. in viceguverner avstro-ogrške banke dr. Ignacij Gruber vit. Meninger; 9. tajni svetnik, izredni poslanik dr. Karel baron Heidler pl. Egeregg; 10. niževavstirski deželni maršal, bivši legacijski tajnik in ritmojster v pok. Alojzij princ Liechtenstein; 11. predsednik češke grafične družbe »Unie«, knjigo-tržec, ces. svetnik Ivan Otto; 12. veleposestnik Emanuel baron Ringhoffer; 13. tajni svetnik, guverner privilegirane splošne avstrijske zemljiško-kreditne banke dr. Rudolf Sieghart; 14. komornik, veleposestnik Robert grof Terlag; 15. dež. nadmaršala namestnik na Češkem dr. Karel Urban; 16. dvorni svetnik Anton Vuković pl. Vučjido; 17. tajni svetnik, dež. poslanec, bivši minister dr. Ivan Začek in 18. ravnatelj gališke deželne banke, vladni svetnik dr. Alfred vitez Zgorski.

SPRAVNA POGAJANJA V PRAGI.

Iz Prage poročajo: Devetčlanski odbor za deželnozbornsko volivno reformo bo imel v soboto sejo. V ponedeljek bo zborovala celotna nacionalna politična komisija, da razpravlja o načrtu glede narodnega sekcioniranja deželnega odbora, ki ga je izdelal redakcijski odsek. Kakor poročajo nekateri češki listi, se je med nemškim in češkim referentom, posl. dr. Urbanom in posl. dr. Forstom, doseglo popolno sporazumljenje glede narodne delitve deželnega odbora.

Štajerske novice.

Š Shoda S. K. Z. Zadnjo nedeljo sta se vršila shoda S. K. Z. v Dobovi pri Brežicah in v št. Andražu pri Velenju. Shod v Dobovi pri Brežicah se je vršil v hiši g. Petana. Predsedoval mu je Ogorelec in Rigone. Državni in dež. poslanec g. dr. Ivan Benkovič je poro-

čal o državnem zboru osobito pa o delovanju štajerskega deželnega zbora. Vsi navzoči volilci so ob velikanskem navdušenju odobraval postopanje slovenskih deželnih poslancev ter jim izrekli popolno zaupanje in zahvalo za nevstrašen nastop v deželnem zboru. — Na shodu v št. Andražu pri Velenju je poročal gospod poslanec dr. Karl Verstovšek o deželnem zboru. Poslanec je zagovarjal stališče poslancev S. K. Z. v deželnem zboru. Volilci so burno pritrdjevali njegovim izvajanjem. G. župnik Jodl se je v imenu zborovalcev zahvalil poslancem za njih trud in izrazil poslancu Verstovškemu popolno zaupanje.

Š Slovensko gledališče v Mariboru. Dramatično društvo predstavlja dne 4. marca zvečer v »Narodnem domu« ljudsko igro v treh dejanjih: »Kmet in graščak«. Pri predstavi svira pomnoženi orkester glasbenega društva.

Š Padec s strehe. V ponedeljek popoldne je bil zaposlen pri popravljanju strehe na hiši št. 23 v Gosposki ulici v Mariboru 46letni zidar Alojzij Grandošek. Ker se ni privezal za vrvo, je padel s strehe. Zlomil si je desno nogo in zadobil težko rano na glavi. Prepeljati so ga morali z rešilnim vozom v bolnišnico. Njegov 11letni sin, ki mu je na strehi pri delu pomagal, je tudi padel s strehe, vendar pa se je le lahko poškodoval.

Š Teta in nečak. Iz Maribora se nam poroča: Pred kratkim je šla 24letna bolniška postrežnica Ana Črnc iz Zg. Sv. Kungote v okr. Maribor, v spremstvu svojega desetletnega nečaka Jožeta Lubej v Jarčičevo prodajalno čevljev. Nečaka je poučila, da naj med tem, ko bo ona zbiral čevlje, on kakšen par spravi pod pelerino. Neke uslužbenec je res zapazil, kako je Lubej skril par čevljev pod pelerino. Obveščeni stražnik je našel pri njem še drugi par čevljev. Tička sta bila že prej obiskala več trgovin ter po njih zvršila različne tatvine. Izven tega so našli še pri hišni preiskavi pri Črncovi več ukradenih reči v veliki vrednosti, katere je večini strankam pokradla. Črncovo so izročili mariborskemu okrožnemu sodišču.

Š Nečloveški mož in oče. Iz Laškega trga se nam piše: Žena zidarja Valentina Biedermanna v Jurklostru trpi že pet let na neki pljučni bolezni, ki se je pa zadnje čase še poslabšala. Mesto, da bi se mož briga za svojo bolno ženo in poklical kakega zdravnika, je ž njo še prav surovo ravnal ter jo prepustil samo sebi. Prišel je redkokdaj domu in dal ženi le toliko denarja, da je kupila sebi in svojemu malemu otroku kaj malega za jesti. V zadnjem času pa uboge žene ni bilo več na pregled. Ljudem se je zdelo to sumljivo in so o tem obvestili orožnike. Ko so orožniki prišli, so našli ženo v brezupnem stanju med cunjami ležati na postelji. V enakem stanju se je nahajal otrok. Mati in otrok že dalj časa nista použila nobene stvari. Orožništvo je odredilo, da so oba prepeljali v bolnišnico v Celje, nečloveškega moža in očeta pa so naznanili oblastem.

Š Osepnice ali kože razsajajo v Ljutomeru in okolici. Nemški otroški vrtec so morali vsled tega za nekaj časa zapreti.

Š Ponesrečen šolar. Rudolf Ferš, učenec v Mariboru, se je pred kratkim igral s svojim součencem Kristijanom. Ta ga je s tako močjo vrgel v nek bližnji jarek, da si je Ferš strl levo stegno.

Š Samoumor. V Ljutomeru so našli v nedeljo obešenega v bližini nemškega kopališča tamošnjega kopališnega postreščka.

Š Iz duhovniške službe. Župnijo v Šmartnem v Rožni dolini pri Celju je dobil g. Ozvatič, dozda kaplan pri Veliki nedelji.

Š Surov vojak. Iz Gaberja pri Celju: Vojak Suhodolčan in tovarniški delavec Borovinšek sta se začela prepirati vsled neke malenkosti na cesti. Iz prepira je nastal pretep, v katerem je Suhodolčan prijel Borovinška ter ga s tako močjo vrgel v cestni jarek, da si je Borovinšek polomil več reber. Ranjenca so prepeljali v celjsko bolnišnico, vojaka pa so naznanili vojaški oblasti.

Novice iz Amerike.

V Ameriki ponesrečen rojak. V North Kearsarge-rovu, Osceola Consolidated rudniške družbe v Calumetu se je ponesrečil rojak Janez Geršič. Delal je z dvema drugima tovarišema ob progi, po kateri se premiče voziček, ter jo popravljaj. Njegova pomagata sta čula, da se premiče voziček doli ter se umaknila, dočim je Geršič prekasno šel vstran. Voziček ga je z vso silo udaril po glavi in na mestu ubil. Ranjki je bil star 44 let ter zapuščal vdovo z šestimi nepreskrbljenimi otroci. Bil je rojen Ručetni vasi, fara Črnomelj na Belokranjskem

ter bival v Ameriki, oziroma v Calumetu celih 22 let.

Ljubljanske novice.

Ij Javno predavanje v S. K. S. Z.
Včeraj je v S. K. S. Z. predaval č. g. kanonik J. Sušnik. Gospod kanonik je poljudno razlagal kraje, na katerih se vrši sedanja laško - turška vojska. Kakor čujemo, bo gospod kanonik meseca marca priredil večje predavanje iz naravoslovja s skioptičnimi slikami, ki so nalašč za to predavanje naročene.

Ij Občni zbor šentjakobskega prosvetnega društva je danes v sredo ob pol 8. uri zvečer v »Ljudskem Domu« (v mali dvorani). Člani, pridite polnoštevilo.

Ij Kršč. ženska zveza ima v petek, t. j. dne 1. marca ob 4. uri popoldne redno predavanje v Ljudskem Domu. Predavatelj č. g. dr. Jos. Jerše.

Ij Nagla smrt. L. 1881. v Spodnji Šiški rojeni in tjejak pristojni Franc Jesih je prišel danes ponoči na dvorišče štev. 24 na Radeckega cesti, kjer se je zgrudil in umrl. Ko so domači začuli stokanje in šli gledat kaj je, je bil Jesih že mrtev. Na lice mesta došla policijska komisija je dognala, da je Jesiha zadela zaradi preobito zavžitega alkohola srčna kap in odredila, da se je njegovo truplo prepeljalo v mrtvašnico k sv. Krištofu.

Ij Prijet vlomilec. Danes ponoči je bil na Vodovod. cesti inflagranti zasaden leta 1885. v Zagonu pri Postojni rojeni Franc Klemenc, ko je hotel v gostilni krasti. Policija je dobila že dokaze, ki spričujejo, da je Klemenc isti individij, ki je zadnje čase izvršil vleme v razne tukajšnje gostilne.

Roparji v Litiji.

Iz Litije nam poročajo: V sredo zjutraj po 6. uri, ko je odšel g. Beranič, gostilničar v Litiji v Oblakovi hiši, na delo v tovarno in je ostala sama gospa Beraničeva še v postelji, sta udrila dva lopova v spalnico. Medtem ko je eden z revolverjem v roki grozil, da jo ustrelji, če se le oglasi, ji je drugi usta s cunj zamašil in roke povezal; potem sta s silo odprla predal miznice in pobrala ves denar 425 kron. 335 kron v bankovcih v listnici in v skledici za 80 kron drugega denarja. Roparja sta potem odšla in zunaj na dvorišču iz skedice denar izpraznila in skledo ondi pustila. Gospa je ostala povezana precej časa, dokler ni prišla služkinja iz zgornjega prostora in jo rešila. Seveda se je stvar nemudoma naznala orožništvu, pa lopova sta medtem že davno lahko pobegnila po gozdu.

Prav ta dva roparja zasleduje orožništvo že od petka zvečer. V petek, 23. februarja zvečer sta prišla dva sumljiva tujca, eden velik, drugi bolj majhen, v starosti od 30 do 35 let; v zanemarjeni gosposki obleki in oba sta imela črnkasti špičasti bradi, se vsedla v bolj temen kot gostilniške sobe, naročila pijačo in ko se je gostilničarka g. Beraničeva odstranila v kuhinjo, sta pričela polglasno medseboj nemško govoriti, češ, sama sva, gostilničarka v kuhinji pa gotovo itak ne razume nemški. Toda gospa, ki dobro razume nemški, se je pričela zanimati za skrivnostni pomenek sumljivih gostov. Skrta za vratni je poslušala in z grozo slišala, ko sta se pogovarjala, da pojdeti izkozi vrt v verando in potem v sobe ropat v hišo g. ravnatelja predilnice. Eden roparjev, v slabi vesti, da bi ju le kdo slišal, stopi naglo k zidu pred gostilničarko in jo vpraša, če razume nemški. Gospa mu v naglici prizna, nakar jo ropar udari po licu in oba zbežita iz gostilne. Zasledoval ju ni nihče, vendar se je ravnatelj opozorilo na eventuelen ponočni obisk. In res, okrog 11. ure ponoči se, kakor rečeno, splazita v ravnateljstvo stanovanje, tam pripravljeni ljudje pa so ju prepodili s strelji. To je bilo nespametno, ker bi ju lahko ujeli. Tema dvema se je gotovo dozdevalo, kdo je opozoril ravnatelja in sta se kljub zasledovanju orožnikov utihotapila v Oblakovo hišo, najbrže v klet. Ker je nad hišo gozd, ju ni mogel nihče opaziti. Čez noč v hiši skrta, sta čakala, kdaj bo g. Beranič odšel na delo in potem sta se maščevala in oropala gospo do zadnjega vinarja. Roparja bosta gotovo počakala noči v gozdu in potem šla skat novih žrtev. Orožništvo ju pridno zasleduje, pa tudi občinstvo se opozarja, osobito gostilničarje, da pazijo na zgoraj popisana tujca in na količkaj sumljive ljudi, ker ropi in vlomijo so to zimo na dnevnem redu. Kdor bi taka sumljiva tujca kje videl, naj o takoj sporoči orožnikom.

Telefonska in brzojavna poročila.

STRELI V DUNAJSKEM OBČINSKEM SVETU.

Dunaj, 28. februarja. Koncem včerajšnje seje dunajskega občinskega sveta se je primeril senzacionalen dogodek. Odpušeni tramvajski uslužbenec Jožef Bauer je iz galerije dvakrat ustrelil v žurnico. a ker

so bili strelji »slepi«, ni nikogar zadel. Nastalo je velikansko razburjenje. Krščanski socialci so klicali socialnim demokratom: »To so posledice vašega hujskanja!« Jožef Bauer je izjavil, da je hotel s strelji le zbornico opozoriti na svoje razmere. Bil je odpuščen, a vložil prošnjo, naj ga zopet nastavijo, ker ima veliko rodbino, a ne more dobiti službe.

POVABILO ADMIRALA MONTECUCOLIJA.

Dunaj, 28. februarja. Zbornični predsednik dr. Sylvester je naznanil, da je mornariški poveljnik admiral Montecucoli povabil poslanca v Trst, ko spuste v morje drugo dreadnoughtko »Tegetthoff«.

ZA 14 MILIJONOV FRANKOV DRAGULJEV UKRADENIH.

Dunaj, 28. februarja. Danes je iz Pariza z brzovlakom semkaj dospel juvelir Alb. Levy policiji naznanil, da mu je bilo v vlaku ukradenih za 14 milijonov frankov briljantov, biserov in drugih draguljev in zraven še 3800 fr. gotovine. Levy je imel dragocenosti shranjene v notranjem prsnem žepu in sicer na srebrni verigi. Pravi, da se je v kupeju sam vozil.

OBSTRUKCIJA V TRŽAŠKEM OBČINSKEM SVETU.

Trst, 28. februarja. Včerajšnja seja je bila sklicana ob 7. uri 30 minut zvečer. Socialno demokratski občinski svetnik Cerniutz je nadaljeval svoj obstrukijski govor. Začetkom se je opravičil, da bo bolj dolgočasen kot v prejšnjih dveh sejah. Govoril je potem o stvareh, ki so v mali ali tudi v nikaki zvezi s tramvajem. Rekel je, da se onih 57 spreminjavalnih predlogov, katere je naznanil v prejšnji seji, nanaša le na prvi štiri odstavke prve točke pogodbe. Ker ima pa prva točka 12 odstavkov, bo stavil v vsem k prvi točki 180 spreminjavalnih predlogov, o katerih bo zahteval seveda glasovanje po imenih. (Svet. Puecher je pri tem pripomnil, da ima on pripravljenih o tej točki 258 spreminjavalnih predlogov.) Ker bodo torej svetovalci pri teh glasovanjih dobili precej prakse, se nada, da pojde to še precej hitro od rok. Nato je začel čitati svoje spreminjevalne predloge, katerim je, kakor je to predlagatelj sam priznal, namen, da onemogoči pogodbo. Ko je prečital prvih deset predlogov, je prosil podžupana Richettija, ki je bil med tem prevzel predsedstvo, naj mu dovoli 5minutni odmor, nakar je podžupan dr. Richetti tudi pristal ter pretrgal sejo za pet minut. Bilo je to ob 9. uri zvečer. — Ob 9. uri 15 minut je bila seja zopet otvorjena. Svet. Cerniutz je nadaljeval s čitanjem svojih spreminjavalnih predlogov. Med čitanjem teh predlogov je vsa zbornica zdehala in svetovalec Cerniutz je tupatam dal kako opazko. Ko je kak član večine vstal, da bi odšel iz dvorane, mu je svet. Cerniutz zaklical: »A, se je že naveličal?« Vsa stvar je bila grozno dolgočasna, a med večino in socialistično manjšino je vladalo kljub temu prijateljstvo, kakor le redkokdaj. Zdi se, da jemljejo tudi gospodje večine vso stvar s humoristične strani. Saj po njihovem obnašanju soditi, jim ni posebno veliko leželo na tem, da bi prodrli s pogodbo. Ako pojde po sedanji poti naprej, se to vsekakor ne bo zgodilo, ker socialisti imajo baje pripravljenih v vsem preko tisoč spreminjavalnih predlogov, o katerih bodo zahtevali poimensko glasovanje. Ako torej socialisti ne odneha, je popolnoma izključeno, da bi mestni svet kdaj sprejel to pogodbo. No, v sinočni seji je svet. Cerniutz srečno prečital svojih 57 spreminjavalnih predlogov k prvim štirim odstavkom 1. točke pogodbe ter potem rekel (seveda bolj na dolgo nego to povemo mi), da začne utemeljevati posamezne teh 57 predlogov! Tedaj se je pa menda županu, ki je med tem zopet prevzel predsedstvo, zždelo vsa stvar preneumna, pa je rekel, da vsled pozne ure zaključuje sejo. Bila je ura 10 in 40 minut. Prihodnja seja danes.

ODKRITA KORUPCIJA NA PULJSKEM MAGISTRATU.

Pulj, 28. februarja. Dodatno k današnjemu poročilu se poročamo, da je italijanska večina deželne odbora istrskega izkušala z vsemi mogočimi sredstvi preprečiti akcijo namestništva proti vnebovpijoči korupciji na puljskem mestnem magistratu, vendar pa vlada brezobzirno nadaljuje svojo prisilno sanacijsko akcijo, ki namerava, kakor je videti, res temeljito očistiti naš magistrat golazni, ki se je mastila leta in leta z denarjem davkoplačevalcev. Minister Heindl je istrskemu deželnemu glavarju le rekel, da bo zadevo »temeljito študiral«. Vlada bo, kakor se vidi, prevzela v svoje roke ne samo vodstvo magistratnih uradnih poslov, temveč tudi vodstvo vseh občinskih naprav. Danes je prispelo v Pulj

večje število vladnih inženirjev, da prevzamejo vodstvo občinskih naprav, predvsem mestne plinarne in elektrarne. Skoraj gotovo pride tudi vodstvo mestnega stavbnega urada v roke vladnih inženirjev. Želeli bi bilo zlasti tudi, da odpošlje vlada tudi nekaj finančnih uradnikov, ki bi prevzeli vodilna mesta v mestni hranilnici. — Zaprtih je dozdej sedem občinskih uradnikov.

STAVKA PREMOGARJEV V GALICIJI.

Lvov, 28. februarja. V premogovnikih v Libioncu pri Krakovu je začelo stavkati 1000 rudarjev, ki zahtevajo večje plače.

STAVKA LVOVSKIH VSEUČILIŠČNIKOV.

Lvov, 28. februarja. Dijaki lvovske univerze nameravajo prirediti 5. marca, ko bo sklican državni zbor, enodnevno demonstracijsko stavko, da opozore s tem na nedostadne učne prostore lvovske univerze.

OBSTRUKCIJA V OGRSKEM DRŽAVNEM ZBORU.

Budimpešta, 28. februarja. Danes je začela Justhova stranka s hrupno obstrukcijo. Vnela se je dolga in hrupna debata glede poslovnika. Justhovci so dolžili predsednika kršenja poslovnika. Debata se nadaljuje.

STJEPAN RADIĆ ODPELJAN V OSJEK.

Osijek, 28. februarja. Bivšega poslanca Stjepana Radića so danes iz zapor zagrebškega sodišča prepeljali sem. Državni pravdnik ga toži, da je na nekem shodu napadel predstojnika Sokolića, ko je ta vršil službo.

BAN CUVAJ V BUDIMPEŠTI.

Zagreb, 28. februarja. Sinoči ob pol 9. uri je odpotoval ban Cuvaj v Budimpešto. Govori se, da gre radi tega v Pešto, da predloži Khuenu razpust zagrebškega občinskega sveta in da predlaga za Zagreb izjemno stanje. Baje se Cuvaj nada, da postane sam komisar.

STRELI IZ REVOLVERJA V ANGLEŠKEM PARLAMENTU.

London, 28. februarja. V parlamentu je včeraj streljal neki Samuel Henri v strop parlamenta. Henri je spisal neko knjigo »Tolstoj in Mesija«. Policija meni, da je Henri blazen.

ŠTRAJK NA ANGLEŠKEM.

London, 28. februarja. Delo je zapustilo nadaljnjih 32.000 delavcev, kljub zahtevi delavskih voditeljev, da naj ostanejo pri delu do 1. marca.

NAPAD IZ AVTOMOBILA NA POLICAJA.

Pariz, 28. februarja. Včeraj zvečer se je tu zgodil senzačen dogodek. Ko je nek policist hotel ustaviti nek avtomobil, so padli iz avtomobila nanj strelji. Policist, imenom Garnier, je bil ubit, ena ženska, ki je stala blizu, težko ranjena. Avtomobil je utekel. Splošno se domneva, da so v avtomobilu sedeli oni neznanci, ki so svojčas napadli pismonošo Gabryja in ga oropali.

BALKON NA ROTOVJU SE PODRL.

Cernovice, 28. februarja. Tu se je podrl balkon mestne hiše. Ranjen ni k sreči nihče.

Pulj, 28. februarja. Poneverbe v občinski blagajni znašajo 60.000 kron in ne kot se je prvotno mislilo le 50.000 kron.

Umetni kavčuk. Iz Peterburga poročajo, da se je profesorju kemije Lotramistethyju posrečilo iznajti umetno izdelovanje kavčuka.

Mnenje g. dr. P. Ianuloffa.

Kneza.

Gospod J. Serravallo!

Trst.

S pričujočim listom Vam potrjujem, ne da bi Vam delal reklame, da sem dosegel 2 rabo Vašega Serravallovega Kina vina 2 železom jako dobre uspehe, n. pr. v boleznih: malokrvnost, bledica, lahna hipohondrija, malarija. Tudi pri bolnih na trebušnem le. garju, ki ga radi jemljejo, je služil kot krepilo in jaz sem konstatiral pomnoženje in zboljšanje rdečih krvnih teles. Imel sem bolnikov, ki so bili ozdravljeni od gori navedenih bolezni, katerim sem podal samo eno buteljko tega vina, a zapazil sem, da so kar sami, prepričani o njegovi dobroti nadaljevali zdravljenje z njim in porabili pet do šest buteljk. Zdi se mi potrebno, da naglašam, da Vaše vino nima samo dobrega okusa, ampak še nekaj jako važnega, in to je: v njem je železo v tako asimilirani obliki, da ga lahko vsrka tudi najsišbejši organizem. Sprejmite, gospod, zaslužen pohvalo za izdelovanje tega dragocenega preparata.

Kneza, 12. oktobra 1908.

(7) Dr. Ianuloff.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 308.2 m, sred. tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padarina v 24 urah v mm
27	9. zveč.	743.1	8.4	brezvetr.	jasno	
28	7. zjutr.	744.1	0.8	sl. ssvzh.	megla	0.0
	2. pop.	742.1	15.4	sl. jug	del. obl.	

Srednja včerajšnja temp. 7.4°, norm. 1.0°.

Deček

poštenih staršev, kateri bi imel veselje do trgovine, sprejme se takoj. Pirnat in drug Novo mesto. 473

2 gospoda

se sprejmeta takoj na privatno hrano in stanovanje. Soba je velika, zračna in novo opremljena. Poizve se v Zlatiški ul. št. 1, I. levo. — Sprejme se tudi več gospodov na dobro hrano. 581

Uprašanje g. Gašpar Boltetu

načelniku zadruga sodavičarjev v Ljubljani.

Kaj je z občnim zborom?

611

Radovednež.

Krasno posestvo

se prodaja v Savljah nad Ljubljano, obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, steklenega salona, 16 orolov travnikov in njiv, z živim in mrtvim inventarjem. Posestvo je za gostilniško obrt ali za letoviščarje jako ugodno. Cena je 30.000 K. Naslov pove uprava »Slovenca«. 608

Prežalostnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je dopadlo Bogu Vsemogočnemu poklicati v boljše življenje našo ljubljeno, nepozabno soprogo, oziroma sestro in teto, gospo

Marijo Jovan, roj. Robida

ki je po mukepolnem, dolgem trpljenju v mučni bolezni, večkrat previdena s sv. zakramenti, danes dne 28. svečana ob 3. uri zjutraj v starosti 33 let vdano v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne rajnice bode v petek, dne 1. sušca ob 8. uri zjutraj iz hiše žalosti na župno pokopališče sv. Vida. Priporoča se v molitev in v blag spomin.

Št. Vid nad Ljubljano, dne 28. svečana 1912.

612

Žalujoči ostali.

TEHNIČNI BIRO IN STAVBENO PODJETJE

RESLJEVA CESTA ST. 26 (POLEG PLINARNE), IZDELUJE:

3559

Beton
Zelezobeton
Mostove
Strope
Dvorane
Zazidke turbin

Strokovna
izvršitev
vseh vrst
načrtov
Prevzete zgradb
Tehnična mnenja

Vodovodi
Električne centrale
Turbine
Mlini
Žage
Opekarnice
Moderne apnenice

Obisk strokovnih
inženirjev
na željo

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem se za tolažilne obiske ob bolezni in za častno spremstvo ob pogrebu našega soproga, očeta itd., gosoda

Matija Lenarčič,
posestnika,

kar najtopleje zahvalujemo. Sosebno še srčna zahvala č. dubovščini, slav. veteranskemu društvu v St. Vidu nad Ljubljano, kakor tudi slav. ondodni godbi. Bog bodi plačnik vsem in vsakemu posebej!

Podgora pri St. Vidu nad Ljubljano in Črnuče, 26. februarja 1912.

Globoko žalujoči rodbini

Lenarčič in Rebolj.

Umetni mlin

v dobro obiskanem trgu Spodnje Labodske doline, ob državni cesti in železnici, cerkev in šola v trgu, gotovi odjemalci, z žago, električno lučjo in kovačnico v hiši, vse lepo uravnano, 7 oravov zemljišča, z lepim sadovnikom, se po ceni prodaja. Vprašanja na upravo lista.

578

Proda se radi preselitve

enonadstropna hiša

v sredini trga na Gorenjskem, 1/4 ure od železnice, z vrtom, gosp. poslopjem ter nekaj polja. Ponudbe pod

„11.633 M“

na upravnštvo lista.

Odda se takoj.

Selenburgova ulica 6: srednje velik

ulični lokal

s poleg ležečim prostorom za skladišče, pripravno za trgovino oziroma za obrt;

Pojasnili pri hiš. posestniku ravnatelj II. nadstr. desno.

101

Redka prilika! Radi nastalih rodbinskih razmer se iz proste roke prodaja izredno

lepo posestvo

Proda se lahko v treh delih, tudi vsak del zase. Vse je v prav dobrem stanju in najboljše oskrbovano. Leži sredi velikega industrijskega kraja oddaljeno 5 minut od železniške postaje. Sestoji pa posestvo iz naslednjih delov: mlin s pekarjo za beli in črni kruh. Mlin je na tri tečaje ob stalni vodi; v pekarni se prodaja vsak dan za 170 do 200 kron belega in črnega kruha. Za mlin je potrebno 15 do 20.000 kron kapitala. — Dalje gos. ilna, najboljše v kraju, s koncesijo vino-, pivo- in žganjetoča s prenočišči za tuje, ki se lahko razširi, ker je dovolj prostora na razpolago. Lepe kleti so pripravne tudi za zalogo piva. Zraven je veliko dvorišče in vrt. Potreben kapital 40.000 kron. — Lepa hiša s stanovanji, primerna za vsako obrt, še 7 let davka prosta. Kapitala je potreba 10.000 kron. Za vse plačilni pogoji zelo ugodni. Vprašanja naj se naslavljajo pod „A. Z. 602“ na upravo „Slovenca“.

602

Odda se v lepem, prometnem kraju na Gorenjskem, kamor zahaja poletu mnogo letoviščarjev, s 1. majem dobro idoča

gostilna ozir. hotel

z 12 sobami v najem. (Gostilna dosedaj še ni bila v najemu.) - V hiši je tudi mesarija. Pismene ponudbe pod šifro „Hotel na Gorenjskem“ na upravo lista.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu v mestu kakor tudi na deželi uljudno naznanjam, da sem pričel samostojno izvrševati

umetno in trgovsko vrtnarsko obrt

v Ljubljani, Ambrožev trg št. 3.

Priporočam se za vsa v moderno vrtnarsko obrt spadajoča dela, kakor v napravo načrtov in v izvrševanje novih parkov, vilih in hišnih vrtov, drevoredov itd. Nadalje prevzamem v celoletno oskrbovanje tudi vse že obstoječe vrtnice naprave.

V blagohotno upoštevanje tega naznanila se uljudno priporočam z odličnim spoštovanjem

Anton Ferant

bivši večletni asistent mestnih nasadov v Ljubljani.

413

560

Naprodaj je 30 l

brinovega olja,

lep in čist; cena po dogovoru. Vpraša se pri J. Jenko, Mengeš, št. 96.

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1912.

Kupon, 3-10 metr. dolg, za 1 kupon 7 kron
kompletno moško obleko 1 kupon 10 kron
(suknjo, hlače, telov- 1 kupon 15 kron
nik) zadostno, stane le 1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20-., kakor tudi blago za površnike, turistične obleke, svileni kačgarni itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna in solidna, dobroznana

425

zaloga tovarniškega sukna
Siegel - Imhof v Brnu.

Vzorec zastoj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu.

Nizozemska zavarovalna družba za življenje

Ravnateljstvo: Dunaj I. Aspernplatz 1.

452

se priporoča za sklepanje zavarovanj na življenje, rente, doto in vojaško službo pod najugodnejšimi pogoji in najnižjimi premijami.

Stanje zavarovanj koncem leta 1910 ca 375 milijonov.
Rezerve " " " " 112 "

Glavno zastopstvo za Štajersko in Kranjsko v Gradcu I, Schmiedgasse 40, kjer se sprejmo vsak čas strogo reelni, delavni sotrudniki proti dobri plači. Nadzornik za Kranjsko CIRIL GLOBOČNIK, Ljubljana, Elizabetna cesta 4.

„Kranjska deželna vinarska zadruga v Ljubljani“

razpisuje mesto

574 (2)

društvenega poslovođa.

Prosilci, popolnoma večji umnega kletarstva, v nakupovanju in prodaji vina, knjigovodstva, slovenske in nemške korespondence, naj vložijo prošnjo pri podpisani zadrugi do 15. marca t. l. Nastop službe 1. aprila.

„Kranjska deželna vinarska zadruga v Ljubljani“ (deželni dvorec.)

Izdelki solidni.

Zmerne cene.

♦ Zaloga pohištva in tapetniškega blaga ♦

Fr. Kapus, Ljubljana

Marije Terezije cesta št. 11.

Kolizej.

Velika izbira vsakovrstnega pohištva za spalne, jedilne in gospodarske sobe. Divane, otomane, žimnice, modroce iz morske trave, zmednice na peresih, podobe, zrcala, otročje vozičke itd.

Sprejemajo se tudi opreme hotelov.

2924

Mesnica

se odda v najem z vsemi pripravami in ledenico polno ledu. **Štefan Hrib** Vipava.

562

♦ Domača tvrda ♦

Modni salon

Marija Götzl

Židovska ulica št. 8

priporoča svojo bogato zalogo

damskih in otroških klobukov

in modnega blaga in cvetlic

Cene brez konkurence!

3070

♦ Domača tvrda ♦

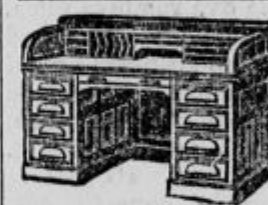
Fr. P. ZAJEC, Ljubljana, Stari trg št. 9.

Glavna zaloga plošč slovenskih, kakor tudi vseh drugih vrst. Cena od K 2 50 naprej.

Gramofone

od K 25- naprej. Avtomatične gramofone, najboljše in najzanesljivejše vrste za gostilničarje dajem na mesečne obroke.

Igle za gramofon tisoč od K 1-80 naprej. — Zahtevajte cenike, pošiljam brezplačno.

Moderna

oprava

za pisarne in sobe za gospode

Glogowski & Co.

c. in kr. dvor. založniki, Gradec, Joanneumring 8. Telefon št. 384.

Prevzema popolne oprave in izdeluje račune in načrte po lastnih arhitektih. Dobavlja tudi na plačila v obrokih. Prospekti zastoj in poštne prosto.

539

Proda se iz proste roke s štirimi stanovanji in vrtom v bližini tovarne na Savi. Izve se pri lastnici

Minki Poženel, Jesenice-Fužine, Gor.

Vila naprodaj!

Radi odpotovanja se prodaja nova, z modernim komfortom opremljena hiša. Miren kraj, solnčna lega, električna razsvetljava, 10 sob, 2 kopeli, 2 sobi za služkinje, velike kleti in druge pritlikline. Vrt pri hiši (okrog 600 m²) je deloma nasajen s sadjem, trtami i. dr. deloma prirejen za senco in šetanje; na vrtu ličen gloričet. Ponudbe sprejemajo se: Ulica Stare pravde št. 5, I. nadstropje.

543

IZPELJAVA

vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in KREDITNIH PISEM za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

Izdaja konzorcij „Slovenca“.

C. KR. PRIVIL. BANCA IN MENJALNIČNA DELNISKA DRUŽBA

Ako. kapital: 40.000.000 kron. Rezervni zakladi: 17.000.000 kron.

Osrednja menjalnica:

„MERCUR“ DUNAJ I., WOLLEZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Liza, Brno, Gablonz, N. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Mödling, Morán, Novi Jičín, Pízen, Praha, Liberec, Teplice-Senov, Dun. Novomesto, Cvičava.

Tisk: „Katoliške Tiskarne“.

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d. Zavarovanja proti izgubi pri državnih srečk in vredn. papirjev Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Odgovorni urednik: Miha Moškerc.